

2013. évi CCXII. törvény

a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról¹

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § E törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi törvény) szerinti mező- és erdőgazdasági hasznosítású földek (a továbbiakban: föld) és tanyák forgalmával kapcsolatos jogügyletekre, jogviszonyokra, eljárásokra, az azokban résztvevő természetes személyekre és gazdálkodó szervezetekre, valamint az eljáró hatóságokra és a helyi földbizottságra vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg.

2. § Gazdálkodó szervezet alatt a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) szerinti gazdálkodó szervezetet kell érteni.

2/A. §² (1) A föld tulajdonjoga vagy a földhasználati jogosultság megszerzésének a hatósági jóváhagyásával, a szerzési feltételek és korlátozások hatósági ellenőrzésével összefüggésben a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá nem tartozó természetes személy (a továbbiakban: személyi azonosítóval nem rendelkező személy) számára, e személynek az ingatlan-nyilvántartásba, a földhasználati nyilvántartásba, valamint a földművesekről és a mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetett nyilvántartásba vétele során – a földhivatali információs rendszer keretében – belső egyedi azonosítót kell megállapítani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti belső egyedi azonosító olyan számjegysor, amely az (1) bekezdésben meghatározott célból, az ott meghatározott nyilvántartásokban a személyi azonosítóval nem rendelkező személyt egyértelműen azonosítja, az e nyilvántartásokban való egyedi azonosítását szolgálja.

(3) A személyi azonosítóval nem rendelkező személy belső egyedi azonosítója tizennégy jegyű szám, amelynek 1. számjegye konstans 8-as szám, a 2–8. számjegye a természetes személy nemének megfelelő kódszám, a születési évének utolsó két számjegye, valamint a születés hónapja és napja, a 9–14 számjegye technikai azonosító szám, valamint az állampolgárságának megfelelő kódszám.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásokat vezető ingatlanügyi hatóság, illetve mezőgazdasági igazgatási szerv a belső egyedi azonosítót kizárólag a (2) bekezdésben meghatározott célból kezelheti, azt csak egymás között továbbíthatja, és az a nyilvántartásokból történő adatszolgáltatás során nem tüntethető fel a nyilvántartásokból bármilyen módon és eszközzel szolgáltatott okiratokon.

(5) Az ingatlanügyi hatóság, illetve mezőgazdasági igazgatási szerv a személyi azonosítóval nem rendelkező személynek az (1) bekezdésben meghatározott valamely nyilvántartásba való első bejegyzése alkalmával állapítja meg a belső egyedi azonosítót. A személyi azonosítóval nem rendelkező személynek csak egy belső egyedi azonosítója lehet.

(6) A személyi azonosítóval nem rendelkező személy a belső egyedi azonosítót köteles megadni az ingatlan-nyilvántartással, a földhasználati nyilvántartással, valamint a földművesekről és a

mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetett nyilvántartással kapcsolatos eljárásokban, feltéve ha arról a (7) bekezdésben meghatározottak szerint tájékoztatást kapott.

(7) A személyi azonosítóval nem rendelkező személyt a belső egyedi azonosítóról az ingatlan-nyilvántartásba, a földhasználati nyilvántartásba, vagy a földművesekről és a mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetett nyilvántartásba való első alkalommal történő bejegyzésével egyidejűleg kell tájékoztatni. A tájékoztatásnak ki kell terjednie arra, hogy az (1)–(3) bekezdésben meghatározottak szerint a belső egyedi azonosító mit szolgál, továbbá a személyi azonosítóval nem rendelkező személynek a (6) bekezdésben foglalt kötelezettségére.

2/B. §³ (1) A statisztikai azonosítóval, cégjegyzékszámmal nem rendelkező tagállami vagy külföldi székhelyű gazdálkodó szervezet belső egyedi azonosítója legfeljebb tíz jegyű szám, amelynek az első nyolc számjegye a gazdálkodó szervezet egyedileg képzett technikai azonosítóját, az utolsó két számjegye a székhely szerinti államnak megfelelő kódszámot tartalmazza.

(2) A statisztikai azonosítóval, cégjegyzékszámmal nem rendelkező tagállami vagy külföldi székhelyű gazdálkodó szervezet esetében a 2/A. § (1)–(2) bekezdésében és a (4)–(7) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.

2/C. §⁴ Az e törvényben meghatározott nyilvántartások adattartalma, és a nyilvántartásokból történő adatszolgáltatások tekintetében, ott ahol a törvény személyi azonosítóról vagy statisztikai azonosítóról és cégjegyzékszámáról rendelkezik, a személyi azonosítóval nem rendelkező személy és a tagállami vagy külföldi székhelyű gazdálkodó szervezet tekintetében a 2/A. § és a 2/B. § szerinti belső egyedi azonosítót kell érteni.

II. FEJEZET

A FÖLDFORGALMI TÖRVÉNY BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEIHEZ KAPCSOLÓDÓ RENDELKEZÉSEK

1. A Földforgalmi törvény tárgyi hatálya

3. § A Földforgalmi törvény földre vonatkozó szabályait kell alkalmazni arra a földrészletre is, amely az ingatlan-nyilvántartás szerint a település zártkertjében fekszik, és a földrészlet – annak ingatlan-nyilvántartási adatai alapján – megfelel a Földforgalmi törvényben meghatározott föld, illetve tanya fogalmának.

2. A Földforgalmi törvény egyes értelmező rendelkezései

4. § A Földforgalmi törvény 5. § 4. pontjában meghatározott családi gazdaság alatt – a Földforgalmi törvény 1. § (2) bekezdésében foglalt külön törvény hatálybalépéséig – a gazdálkodó család tagjainak a tulajdonában és használatában álló földek, továbbá a földhöz tartozó, leltárban megjelölt ingatlan és ingó vagyontárgyak – így különösen épület, építmény, mezőgazdasági berendezés, felszerelés, gép, állatállomány, készlet – olyan együttesét kell érteni, amelynek a gazdálkodó család tagjai között létrejött szerződés szerinti hasznosítása egy családtag teljes foglalkoztatásán és a többi családtag közreműködésén alapul, és amelyet a földművelésügyi igazgatási szerv családi gazdaságként nyilvántartásba vett.

5. §⁵

III. FEJEZET

A KEDVEZMÉNYES BIRTOKMAXIMUMRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. § (1)⁶ Az állattartó telep üzemeltetőjét a Földforgalmi törvény 16. § (3) bekezdésében meghatározott kedvezményes birtokmaximum akkor illeti meg, ha – a szerződés megkötését vagy az elővásárlásra, illetve előhaszonbérletre vonatkozó elfogadó jognyilatkozatának megtételét megelőző évben vagy a megelőző három év átlagában – a már birtokában lévő földön az évenkénti átlagos állatsűrűség elérte a 600 állategységet. Az állattartáshoz szükséges takarmány-előállítás céljából az 1200 hektár mértékű birtokmaximumot meghaladó föld megszerzéséhez hektáronként legalább fél állategység átlagos állatsűrűséggel kell rendelkezni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti átlagos állatsűrűséget az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv állapítja meg, és annak igazolására az állattartó telep üzemeltetőjének kérelmére hatósági bizonyítványt állít ki.

7. § (1)⁷ A szántóföldi és kertészeti növényfajok vetőmagjának előállítóját a Földforgalmi törvény 16. § (3) bekezdésében meghatározott kedvezményes birtokmaximum akkor illeti meg, ha a szerződés megkötését vagy az elővásárlásra, illetve előhaszonbérletre vonatkozó elfogadó jognyilatkozatának megtételét megelőző három év átlagában a már birtokában lévő szántó művelési ágú föld egytizede, de legalább 120 hektár vetőmag vagy szaporító anyag előállításának helyéül szolgált.

(2) Az (1) bekezdés szerinti átlagos területnagyságot a növénytermesztési hatóság állapítja meg, és annak igazolására a vetőmagelőállító kérelmére hatósági bizonyítványt állít ki.

IV. FEJEZET

A FÖLD TULAJDONJOGÁNAK, ILLETVE HASZONÉLVEZETI JOGÁNAK MEGSZERZÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ RENDELKEZÉSEK

3. Általános szabályok

8. § (1) A Földforgalmi törvény 6. § (2) bekezdése szerinti törvényes örökléssel történő tulajdonszerzésnek minősül az is, ha a végrendeleti örökös – feltételezve a végrendelet hiányát és más törvényes örökösöknek az öröklésből való kiesését – törvényes örökössé válhat.

(2) A Földforgalmi törvény 37. § (4) bekezdését a haszonélvezeti jog végrendeleti juttatása esetében is alkalmazni kell.

4. A csereszerződésre vonatkozó szabályok

9. § (1) Ha a föld tulajdonosa a tulajdonjogát a Földforgalmi törvény 12. § (1) bekezdése

a) a) pontjában, vagy

b) b) pont bb) alpontjában a mezőgazdasági üzemközpont elhelyezkedésének figyelembevételével meghatározott célból kívánja cserélni,

a csere birtok-összevonási célú földcserének minősül.

(2) Ha a csereszerződés a Földforgalmi törvény alapján hatósági jóváhagyáshoz kötött, és a szerződés az (1) bekezdésben meghatározottak szerint birtok-összevonási célú földcserének

minősül, ezt a tényt a mezőgazdasági igazgatási szervnek a szerződés jóváhagyásáról szóló határozatában rögzítenie kell.

(3) A hatósági jóváhagyáshoz nem kötött csereszerződés esetében a szerződő feleknek kell a szerződésben rögzíteni azt, hogy az (1) bekezdésben meghatározottak szerint mely körülmény fennállása miatt minősül a szerződés birtok-összevonási célú földcserének.

(4) A csere alapján csak azt a szerződő felet illetik meg a birtok-összevonási célú földcseréhez külön jogszabályban megállapított adó-, illeték-, és más kedvezmények, amelyiknél az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesülnek.

(5) A Földforgalmi törvény 32. §-ának alkalmazása során, a csereszerződés jóváhagyása esetén nem kell megkeresni a helyi földbizottságot az állásfoglalásának beszerzése céljából.

10. § A Földforgalmi törvény 17. §-át kell alkalmazni a 2014. május 1-jén tulajdonban lévő föld tulajdonjogának csere jogcímén történő átruházásával megszerzett föld területnagyságára is.

5. A föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló szerződések formai és tartalmi követelményeivel összefüggő rendelkezések

11. § A föld tulajdonjogának a megszerzésére irányuló minden szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni. E rendelkezés megsértésével megkötött szerződés semmis.

12. § A föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló szerződés létrejöttében érdekelt, illetve a szerződő felek közötti írásbeli közlésnek minősül a postai úton, elektronikus úton, telefaxon, személyesen átadott irat útján, kézbesítési meghatalmazott útján, valamint kézbesítési ügygondnok útján történő közlés, ide nem értve az adás-vételi szerződésnek az elővásárlásra jogosultakkal a Földforgalmi törvényben meghatározott hirdetményi úton való közlését.

13. §⁸ (1) A föld tulajdonjogának a megszerzésére irányuló szerződésnek – a Földforgalmi törvény 13–15. §-ában meghatározottakon túl – tartalmaznia kell a szerződő felek, illetve a szerző fél (a továbbiakban együtt: szerződő fél) következő adatait:

a) természetes személy szerződő fél

aa) természetes személyazonosító adatait,

ab) személyi azonosítóját a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá tartozó természetes személyek esetében,

ac) a személyi azonosítóval nem rendelkező személy esetében a 2/A. §-ban meghatározott belső egyedi azonosító számot, feltéve, ha arról tájékoztatást kapott,

ad) állampolgárságát,

ae) lakcímét;

b) a gazdálkodó szervezet szerződő fél

ba) megnevezését,

bb) statisztikai azonosítóját,

bc) cégjegyzékszámát, ha a gazdálkodó szervezet a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény hatálya alá tartozik,

bd) a statisztikai azonosítóval, cégjegyzékszámmal nem rendelkező tagállami vagy külföldi székhelyű gazdálkodó szervezet esetében a 2/B. §-ban meghatározott belső egyedi azonosító számot, feltéve, ha arról tájékoztatást kapott,

be) székhelyét (telephelyét),

bf) vezető tisztségviselő vagy cégvezető családi és utónevét, lakcímét, illetve a törvényes képviselő családi és utónevét, tisztségét,

bg) részéről eljáró meghatalmazott természetes személy családi és utónevét, lakcímét,

bh) bélyegzőjének lenyomatát.

(2) Ha a szerző fél tagja a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamarának (a továbbiakban: Kamara), akkor az (1) bekezdésben foglaltakon túl a tagsági azonosító számát is tartalmaznia kell a szerződésnek.

(3) Az adás-vételi szerződésben rögzíteni kell azt is, hogy a vevő elővásárlásra jogosult-e. E jogosultság fennállása esetén meg kell jelölni a szerződésben azt is, hogy a jogosultság mely törvényen, és az ott meghatározott sorrend mely ranghelyén áll fenn. A szerződésen alapuló elővásárlási jog esetén ennek tényét kell rögzíteni az adás-vételi szerződésben.

14. § visszavásárlási, vételi jog, illetve eladási jog alapítása esetén az adás-vételi szerződés a visszavásárlási, a vételi jog, illetve az eladási jog gyakorlásával jön létre. E jogok gyakorlására irányuló nyilatkozatnak tartalmaznia kell a Földforgalmi törvény 13–15. §-ában foglalt nyilatkozatokat is.

15. § A Földforgalmi törvény 36. § (1) bekezdésében meghatározott, hatósági jóváhagyáshoz nem kötött, a föld tulajdonjogának a megszerzésére irányuló szerződés, valamint a tulajdonjog-átruházásnak nem minősülő tulajdonszerzés alapjául szolgáló okirat esetében, a szerző fél jogosultságának valamely hatósági nyilvántartásba vétele tekintetében a kérelem tartalmára és a szerződés, illetve az okirat benyújtásának módjára a hatósági nyilvántartásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni.

6. Az adás-vételi szerződésnek az elővásárlásra jogosultakkal való közlése

16. § (1) A Földforgalmi törvény 21. § (1) bekezdése szerinti egységes okiratba foglalt adás-vételi szerződés alatt olyan szerződést kell érteni, amely a feleknek a szerződés létrejöttére irányuló nyilatkozatait, továbbá a szerződés lényeges tartalmi elemeit, továbbá a felek által meghatározott valamennyi kikötést, feltételt magába foglalja.

(2) A 14. §-ban meghatározott jogok gyakorlása során a jog gyakorlására irányuló nyilatkozatot kell az elővásárlásra jogosultakkal közölni. A visszavásárlási jog gyakorlása esetén e jog gyakorlására irányuló nyilatkozathoz csatolni kell azt az eredeti adás-vételi szerződést is, amelynek megkötésével egyidejűleg a szerződő felek megállapodnak abban, hogy a vevő visszavásárlási jogot enged a megvett földre az eladó részére.

17. § (1) Az adás-vételi szerződésnek az elővásárlásra jogosultakkal a Földforgalmi törvény 21. § (1) bekezdésében meghatározott módon történő közlése során a szerződést négy eredeti példányban kell benyújtani a föld fekvése szerint illetékes települési önkormányzat (a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat) jegyzőjéhez (a továbbiakban: jegyző), amelyek közül egy példánynak a Földforgalmi törvény 8. §-a szerinti, és a Földforgalmi törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott biztonsági kellékekkel rendelkező papír alapú okmányon (a továbbiakban: biztonsági okmány) kiállítottak kell lennie.

(2) Más törvényen, illetve megállapodáson alapuló elővásárlási jog esetében az eladónak a hirdetményi úton történő közlés mellett a Földforgalmi törvény 21. § (1) bekezdése szerinti, az adás-vételi szerződés közvetlen közlésére vonatkozó kötelezettsége teljesítése érdekében az adás-vételi szerződésnek a nem biztonsági okmányon szerkesztett példányát a más törvényen, illetve megállapodáson alapuló elővásárlási jog jogosultja részére postai úton kell megküldenie vagy az átvétel igazolása mellett személyesen átadnia. E bekezdés szerinti közlésnek a Földforgalmi törvény 21. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül kell megtörténnie.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetben is a joghatályos közlésnek az adás-vételi szerződés hirdetményi úton történő közlése minősül, a más törvényen, illetve megállapodáson alapuló elővásárlási jog jogosultja e jogát a Földforgalmi törvény 21. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül gyakorolhatja.

(4) Az adás-vételi szerződés hirdetményi úton történő közlésére vonatkozó eljárás díj- és illetékmentes.

7. Az elővásárlási jog gyakorlása

18. §² Az elővásárlásra jogosulttól származó elfogadó jognyilatkozatnak a jogosult adatai tekintetében a 13. § (1)–(2) bekezdésében foglaltakat kell tartalmaznia.

19. § A Földforgalmi törvény 19. § (5) bekezdésében meghatározott esetben az elővásárlásra jogosult az adás-vételi szerződést csak teljes egészében fogadhatja el. E rendelkezés alkalmazása során az elővásárlásra jogosultak sorrendjére a Földforgalmi törvény 18–19. §-át úgy kell alkalmazni, mintha az elfogadó nyilatkozatot tevő elővásárlásra jogosult elővásárlási jogát megalapozó körülmény az adásvételi szerződésben szereplő földek egésze tekintetében állna fenn. Ha a jogosult kizárólag arra a földre vonatkozóan tesz elfogadó jognyilatkozatot, amelyre az elővásárlási joga fennáll, nyilatkozata új ajánlatnak minősül.

20. § A Földforgalmi törvény 21. § (3) bekezdése alkalmazásában az elfogadó jognyilatkozat személyes átadásának kötelezettsége alól – a földalapkezelő szervezet mellett – az államot megillető elővásárlási jog esetén e jog gyakorlására jogosult más szervezet vagy személy, illetve az önkormányzat is mentesül.

V. FEJEZET

A TULAJDONJOG ÁTRUHÁZÁSÁRÓL SZÓLÓ, BÍRÓSÁGI VAGY KÖZJEGYZŐI JÓVÁHAGYÁSHOZ KÖTÖTT EGYEZSÉGET MEGELŐZŐ HATÓSÁGI ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

21. § (1) Ha a Földforgalmi törvény eltérően nem rendelkezik, a tulajdonjog átruházásáról szóló egyezség megkötését követően, de még az egyezség bírósági vagy közjegyzői jóváhagyása előtt, az eljáró bíróság vagy közjegyző megkeresésére a mezőgazdasági igazgatási szerv megvizsgálja, hogy a szerző fél tulajdonszerzésének a Földforgalmi törvény szerinti feltételei fennállnak-e.

(2) Az egyezséget a Földforgalmi törvény alkalmazásában szerződésnek, az egyezséget kötő feleket szerződő feleknek kell tekinteni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti megkeresés mellőzhető, ha az egyezés jóváhagyását a bíróság vagy a közjegyző egyéb okból megtagadja.

(4) A mezőgazdasági igazgatási szerv a vizsgálat eredményeként hatósági bizonyítványt ad ki a tulajdonszerzés Földforgalmi törvény szerinti feltételeinek fennállásáról a megkereső bíróság vagy a közjegyző részére.

(5) A mezőgazdasági igazgatási szerv által kiadott olyan tartalmú hatósági bizonyítvány, amely szerint a szerző fél tulajdonszerzésének a Földforgalmi törvény szerinti feltételei fennállnak, a jogszabályban előírt egyéb érvényességi feltételeket és kellékeket, továbbá más hatóságoknak az egyezés létrejöttéhez vagy érvényességéhez szükséges előzetes engedélyét vagy jóváhagyását nem pótolja. Ha a mezőgazdasági igazgatási szerv hatósági bizonyítvány kiadását megtagadja, az egyezés semmis és nem hagyható jóvá.

VI. FEJEZET

A SZOMSZÉDJOGOK ÉS A TULAJDONJOG KORLÁTAINAK KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

22. § A földhasználó a földet – a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények és a földhasználati szerződésben meghatározottak mellett – a Polgári Törvénykönyvnek (a továbbiakban: Ptk.), valamint a szomszédjogok és a tulajdonjog korlátainak különös szabályairól szóló törvénynek, továbbá e törvénynek a szomszédjogi előírásai szerint köteles használni.

23. § (1) A szerződő felek eltérő rendelkezése hiányában a földhasználó a kisebb haszonvételek gyakorlását – különösen gomba, vadgyümölcs, virág, gyógynövény, nád, sás gyűjtését, a réti halászatot, valamint az útpadka, az árokpárt, a töltés menti fű kaszálását – a használatba adó engedélye nélkül harmadik személy (haszonvételi joggyakorló) részére átengedheti. A haszonvételek gyakorlásának átengedéséről a földhasználó az átengedést követő 5 napon belül köteles a használatba adót tájékoztatni. A földhasználó e jogok gyakorlásának átengedésével a földön megtelepedő élőhelyi közösségeket nem veszélyeztetheti.

(2) A használatba adó a földhasználó felé tett egyoldalú jognyilatkozattal a haszonvételi joggyakorló helyébe léphet.

24. § A szántóföldi és kertészeti növényfajok vetőmagjának előállításánál esetén a vetőmag előállítója – a jogszabályban előírt mértékű védőtávolságok betartása érdekében – köteles a vetésterveit egyeztetni az előírt védőtávolságon belül fekvő földhasználójával (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: szomszédos földhasználó). A vetés megkezdése előtt a vetőmag előállítója megállapodást köthet a szomszédos földhasználóval a földhasználat módjáról, továbbá arról, hogy a szomszédos földhasználó milyen feltételekkel köteles a védőtávolságon belül a vetőmag-szaporítást veszélyeztető növényfajok és növényfajták termesztésétől tartózkodni.

25. § Ha a szolgálommal terhelt föld közös tulajdonban áll, a szolgálmi jog alapításához a használati megosztás szerint érintett tulajdonostársak tulajdoni hányada alapján számított többségének írásbeli döntése szükséges.

26. § (1) A földhasználót a más használatában levő ingatlanon öntözési szolgálom illeti meg, ha mezőgazdasági tevékenysége folytatásához szükséges öntözés érdekében a víz odajuttatását,

szétosztását, illetve annak elvezetését másként nem, vagy csak aránytalanul nagy nehézséggel vagy költséggel lehetne biztosítani.

(2) Az öntözési szolgálatom úgy gyakorolható, hogy az ne akadályozza, aránytalanul ne nehezítse a szolgalmi joggal terhelt föld művelési ágának megfelelő használatát, hasznosítását.

VII. FEJEZET

A HATÓSÁGI JÓVÁHAGYÁSHOZ KÖTÖTT TULAJDONJOG MEGSZERZÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

8. Eljárási szabályok

27. § (1) A Földforgalmi törvényben meghatározott, a mezőgazdasági igazgatási szerv hatósági jóváhagyásához kötött, a föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló szerződésnek, illetve a tulajdonjog átruházásnak nem minősülő módon történő megszerzésének (e fejezetben a továbbiakban együtt: jogügylet) – ide nem értve a föld tulajdonjogának a Földforgalmi törvény 35. §-a szerinti árverés útján történő megszerzését – hatósági jóváhagyására vonatkozó eljárásra a Földforgalmi törvényben és az e törvényben foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Az eljárásban ügyfél

a) a jogügyletben résztvevő természetes személy, gazdálkodó szervezet,

b) az állam tulajdonjogának megváltozásával járó jogügylet esetén az állam tulajdonosi jogait gyakorló szervezet, illetve vagyonkezelői jog fennállása esetén a vagyonkezelő,

c) a jogügylet tárgya szerinti földre a Földforgalmi törvényen, más törvényen vagy megállapodáson alapuló elővásárlási joggal rendelkező személy,

d) az ingatlan-nyilvántartásból kitűnő egyéb jogosult, akinek a földre vonatkozó jogát az eljárás érinti, ideértve az ingatlan-nyilvántartásba még be nem jegyzett, széljegyzett bejegyzés iránti kérelem jogosultját és kötelezettjét,

e) az a Földforgalmi törvény szerinti közeli hozzátartozó, akinek e helyzetére tekintettel jött létre az a jogügylet, amelynek érvényességi feltétele a közeli hozzátartozói viszony fennállása,

f) mindazon egyéb jogosult, akinek a földre vonatkozó jogát a jogügylet érinti.

(3) Az eljárás mentes az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól. A Ket. szerinti egyéb eljárási költséget – ideértve az eljárásban kirendelt ügygondnok vagy eseti gondnok díját és költségeit is – a szerző fél viseli. Az eljárás során a mezőgazdasági igazgatási szerv által hivatalból indított eljárások mezőgazdasági igazgatási szerv által megfizetendő költségeit a szerző fél a mezőgazdasági igazgatási szerv részére megtéríti.

(4) Ha a jogügylet tárgya a föld tulajdonjogának csere jogcímén történő átruházása, a szerző fél alatt a cserepartnereket kell érteni. Csere esetén a (3) bekezdésben foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a cserepartnernek a költségek viselésére, megtérítésére közösen, egyenlő arányban kötelesek.

28. § (1) A mezőgazdasági igazgatási szerv jogosult kezelni

a) a természetes személy ügyfél

aa) természetes személyazonosító adatait,

ab) állampolgárságát,

ac) lakcímét,

*ad)*¹⁰ személyi azonosítóját a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá tartozó természetes személyek esetében,

ae) adóazonosító jelét vagy adószámát,

b) a gazdálkodó szervezet

ba) megnevezését,

bb) székhelyét (telephelyét, fióktelepét),

*bc)*¹¹ statisztikai azonosítóját a statisztikáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezet esetében,

bd) cégjegyzékszámát a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény hatálya alá tartozó cég esetében,

be) adószámát,

bf) vezető tisztségviselőjének, cégvezetőjének természetes személyazonosító adatait és lakcímét.

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a jogügylet hatósági jóváhagyásával és a szerzési korlátozások hatósági ellenőrzésével kapcsolatos feladatai ellátásával összefüggésben jogosult kezelni.

(3) A mezőgazdasági igazgatási szerv az általa kezelt (1) bekezdés szerinti adatokat az ingatlanügyi hatóság részére, valamint a 35. §-ban meghatározott módon, az (1) bekezdés szerinti adatok közül az ügyfél nevét vagy megnevezését, lakcímét vagy székhelyét és az állampolgárságra vonatkozó adatát a helyi földbizottság részére adhatja át.

29. § (1) A jogügylet hatósági jóváhagyása iránti eljárásban, az e feladatkörébe tartozó ügy elbírálása, ellenőrzése érdekében a mezőgazdasági igazgatási szerv részére

a) az ingatlan-nyilvántartásból a tulajdoni lap másolatát,

b) a földhasználati nyilvántartásból a földhasználati lap másolatát és a földhasználati összesítőt,

c) az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő adatokat,

d) az erdőgazdálkodói nyilvántartásban szereplő adatokat,

e) az állatok Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerében szereplő adatokat,

f) a hegyközségi nyilvántartásban szereplő adatokat,

g) a személyek azonosítására a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 11. § (1) bekezdés a)–h) és k) pontjában foglalt adatokat,

h) az adóhatóság az adóhatóság által kezelt gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerére és a kapcsolódó vállalkozásokra vonatkozó adatbázisból, valamint a köztartozás miatt végrehajtási eljárás alatt álló személyekre vonatkozó adatbázisból az adózó azonosítására, árbevételeire és köztartozás-fizetési kötelezettségére vonatkozó adatokat,

i) a földművesekről, a mezőgazdasági termelőservezetekről, valamint a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartásban szereplő adatokat,

j) a családi gazdálkodókról vezetett nyilvántartásban szereplő adatokat,

k) a jegyző által a helyi földbizottságról és annak tagjairól vezetett nyilvántartásban szereplő adatokat

díjmentesen kell szolgáltatni, függetlenül az egyes nyilvántartásokra vonatkozó adatszolgáltatási formáktól, módoktól.

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásokból átvett, illetve lekérdezett adatokat – ideértve a személyes adatokat is – kizárólag a Földforgalmi törvényben meghatározott feladatának ellátásához használhatja fel.

(3) A mezőgazdasági igazgatási szerv az átvett és az adatlekérdezés, illetve adatfeldolgozás során keletkezett adatokat nem továbbíthatja.

30. § (1) Az eljárás ügyintézési határideje 60 nap, amely kivételesen indokolt esetben, egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal hosszabbítható meg.

(2) A Ket.-ben meghatározott eseteken túl az ügyintézési határidőbe nem számít be:

a) a helyi földbizottság megkeresésétől

aa)¹² a helyi földbizottság állásfoglalásának, illetve az azzal kapcsolatos kifogás elbírálása kapcsán a képviselő-testület döntésének a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezéséig, vagy

ab) a helyi földbizottság állásfoglalásának kiadására a Földforgalmi törvényben meghatározott határidő eredménytelen lejárta esetén a Földforgalmi törvény 26. §-ában meghatározott határidő lejártát követő napig

terjedő időtartam;

b) a Földforgalmi törvény 29. §-ában foglalt, az eladót megillető választási jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozattételre való felhívástól

ba) a nyilatkozatnak a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezéséig, vagy

bb) a ba) alpontban foglaltak hiányában a Földforgalmi törvény 29. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott 15 napos határidő lejártát követő napig

terjedő időtartam.

(3) Ha harmadik személy javára a Földforgalmi törvényen, más törvényen vagy megállapodáson alapuló elővásárlási jog áll fenn, az eljárás – a szerződésnek a jogosultakkal a Földforgalmi törvényben meghatározott módon történő közlése esetén – a Földforgalmi törvény 22. §-ában meghatározott okiratoknak a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezését követő napon kezdődik.

(4) Az eljárás – a (3) bekezdéstől eltérően – a szerző fél írásbeli kérelmének a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezését követő napon kezdődik, ha az eljárás olyan jogügylet jóváhagyására irányul, amely

a) adás-vételnek minősül, de harmadik személynek elővásárlási joga nem áll fenn,

b) nem minősül adás-vételnek, vagy

c) átruházásnak nem minősülő tulajdonszerzés.

(5)¹³ A 103/A. §-ban meghatározottak alapján, a helyi földbizottság állásfoglalása elleni kifogás benyújtásáról való értesítésnek a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezése napja, valamint a kifogás elbírálásáról szóló döntésnek a vele való közlésének napja közötti időtartam alatt a mezőgazdasági igazgatási szerv eljárási cselekményt nem végezhet.

31. § A 30. § (4) bekezdésében meghatározott jogügyletet tartalmazó okiratokat a 17. § (1) bekezdésében előírtak szerint kell a mezőgazdasági igazgatási szervhez benyújtani.

32. § (1) Ha a jogügylet érvényességi feltétele a közeli hozzátartozói viszony fennállása, akkor a szerző félnek

a) a 30. § (3) bekezdésében meghatározott esetben a mezőgazdasági igazgatási szerv erre irányuló felhívására,

b) a 30. § (4) bekezdésében meghatározott esetben a jogügylet hatósági jóváhagyása iránti kérelméhez

csatolnia kell a legalább teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, az érintett természetes személyeknek 30 napnál nem régebbi olyan tartalmú közös nyilatkozatát, miszerint közöttük a Földforgalmi törvény szerinti közeli hozzátartozói viszony áll fenn.

(2) Ha a szerző fél gazdálkodó szervezet – kivéve a cégnyilvántartásban nyilvántartott céget –, a kérelméhez csatolni kell

a) a keletkezést tanúsító, illetőleg konstituáló bejegyzési határozat eredeti vagy közjegyző által hitelesített példányát vagy a regisztráló hatóság (cégbíróság, törvényszék) által vezetett közhiteles nyilvántartás tartalmáról kiállított hiteles másolatot vagy a közjegyzőkről szóló törvényben meghatározottak szerint, a közhitelességű nyilvántartás tartalmáról kiállított közjegyzői tanúsítványt és

b) az eredeti vagy közjegyző által hitelesített aláírási címpéldányt.

(3) Ha a szerző fél nem igazolja az ügy elbírálásához szükséges nyilvános vagy valamely hatóság, bíróság vagy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában szereplő adatokat, a mezőgazdasági igazgatási szerv az adatokat hivatalból szerzi be. A mezőgazdasági igazgatási szerv az ingatlanügyi hatóságtól hivatalból szerzi be a tulajdonjog megszerzéséhez szükséges, illetve a jogügylet hatósági jóváhagyásához szükséges feltételek közül a Földforgalmi törvény 27. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontjában foglaltak megállapításához szükséges adatokat.

(4) Ha a jogügylet jóváhagyásához szükséges adatokat a cégnyilvántartás, az egyéni vállalkozók nyilvántartása, továbbá a 29. § (1) bekezdésében meghatározott valamely nyilvántartás tartalmazza és ezen adatok a nyilvántartásban elektronikus formában állnak rendelkezésre, a mezőgazdasági igazgatási szerv azokat elektronikus úton, közvetlen lekérdezéssel szerzi be.

(5) A szerző fél köteles a Földforgalmi törvényben meghatározott, a tulajdonszerzési jogosultság fennállásához, valamint a jogügylet jóváhagyásához szükséges adatokban az eljárás alatt bekövetkező változásokról a mezőgazdasági igazgatási szervet tájékoztatni, és az azokat igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági igazgatási szerv rendelkezésére bocsátani.

33. § (1) Az eljárás megindításáról az ügyfeleket nem kell értesíteni.

(2) Az eljárásban a Ket. szerinti közreműködő hatóság nem vehet részt.

34. § (1) A mezőgazdasági igazgatási szerv a Földforgalmi törvény 23. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott előzetes vizsgálat alatt csak a (2) bekezdésben foglalt esetekben bocsáthat ki hiánypótlást.

(2) Ha a jogügylet érvényességi feltétele a Földforgalmi törvény szerinti közeli hozzátartozói viszony fennállása, a mezőgazdasági igazgatási szerv a 32. § (1) bekezdésében meghatározott nyilatkozat becsatolására hívja fel a szerző felet. A hiánypótlásra csak egy alkalommal, 8 napos határidő kitűzésével kerülhet sor. E határidő elmulasztása esetén igazolási kérelemnek nincs helye.

(3) Az előzetes vizsgálat alatt egyéb hiányosság tekintetében hiánypótlási felhívásnak nincs helye, ez esetben a mezőgazdasági igazgatási szerv az eljárást megszünteti.

(4) Ha a (2) bekezdésben meghatározott esetben az elővásárlásra jogosult nem tett eleget a hiánypótlásra való felhívásnak és az erre megállapított határidő meghosszabbítását sem kérte, a mulasztó jogosultat úgy kell tekinteni, mint aki az elővásárlási jogát nem gyakorolja. Erre a mulasztó jogosultat a hiánypótlási felhívásban figyelmeztetni kell.

35. § (1) A Földforgalmi törvény 23. § (5) bekezdésének alkalmazása esetén a mezőgazdasági igazgatási szerv a rendelkezésre álló okiratok másolatát a (2) bekezdésben meghatározottak szerint küldi meg a helyi földbizottság részére.

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv a megkereséshez csatolja:

a) a jegyző által a mezőgazdasági igazgatási szerv részére megküldött okiratok közül a nem biztonsági okmányon szerkesztett, a Földforgalmi törvény 21. § (2) bekezdésében előírtak szerint a jegyző által anonimizált és a hirdetőtáblára kifüggesztett adás-vételi szerződés másolatát,

b) az elfogadó jognyilatkozat olyan másolatát, amelyen a mezőgazdasági igazgatási szerv felismerhetetlenné teszi a jognyilatkozatot tevő nevén, lakcímén vagy értesítési címén, valamint állampolgárságán kívül valamennyi természetes személyazonosító adatot.

36. § (1) Az eljárás felfüggesztésének nincs helye:

a) az ügyfél erre irányuló kérelme alapján,

b) ha a jogügyletben résztvevő természetes személy, gazdálkodó szervezet jogutódjának kiléte vitás.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben az eljárást meg kell szüntetni.

37. § (1) A föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló jogügylet jóváhagyására irányuló eljárásban a mezőgazdasági igazgatási szerv döntésének – a Ket.-ben meghatározottakon túl – tartalmaznia kell a helyi földbizottság megnevezését, a helyi földbizottság elnökének nevét, a helyi földbizottság állásfoglalását, illetve állásfoglalásának kiadása hiányában ennek tényét.

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv egyszerűsített döntést nem hozhat.

(3) A jogügylet jóváhagyása esetén a mezőgazdasági igazgatási szerv a jogügyletet tartalmazó szerződés, illetve okirat két eredeti példányát látja el jóváhagyó záradékkal és azt a szerző fél részére a jóváhagyását tartalmazó határozatával egyidejűleg küldi meg. A jogügylet jóváhagyása esetén a két eredeti példány közül az egyik a biztonsági okmányon szerkesztett szerződés, illetve okirat lehet.

38. § A mezőgazdasági igazgatási szerv jogerős határozatával lezárt ügyben nem nyújtható be újrafelvételi és felügyeleti eljárás iránti kérelem.

39. § A mezőgazdasági igazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálata során a Pp. XX. fejezetének rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) a perben a mezőgazdasági igazgatási szerv székhelye szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróság jár el;

b) a bíróság a határozatot megváltoztathatja.

9. A föld tulajdonjoga végintézkedéssel történő megszerzésének, valamint a bírósági, közjegyzői jóváhagyáshoz kötött egyezséget megelőző hatósági jóváhagyásra vonatkozó eljárás különös eljárási szabályai

40. § A föld tulajdonjogának végintézkedéssel történő megszerzésének jóváhagyására vonatkozó eljárásban a 27–39. §-ban foglaltakat a 41–42. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

41. § (1) A Földforgalmi törvény 34. §-ának alkalmazásában, a föld tulajdonjogának végintézkedéssel történő megszerzése esetén a közjegyző a végintézkedés megküldése nélkül is megkeresheti a mezőgazdasági igazgatási szervet. Ez esetben a közjegyző megkeresésének tartalmaznia kell a végintézkedéssel érintett föld tekintetében az örökösnek a közjegyző rendelkezésére álló, a 13. § (1) bekezdésében meghatározott adatait. Ha a végintézkedés alapján ismeretlen helyen tartózkodó örökösnek kellene átadni a földet, a közjegyzőnek a megkeresésben a 13. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti lakcím adat helyett erre a tényre kell utalnia.

(2) Az eljárás a közjegyző megkeresésének a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezését követő napon kezdődik.

(3) Az eljárás ügyintézési határideje 30 nap, amely kivételesen indokolt esetben, egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal hosszabbítható meg.

42. § (1) A Földforgalmi törvény 34. §-ának alkalmazásában – a Földforgalmi törvény 34. § (3) bekezdésében meghatározottak mellett – a mezőgazdasági igazgatási szerv azt is vizsgálja, hogy a hagyaték átszállása nem eredményezné-e a tulajdonszerzési korlátozás megsértését vagy megkerülését.

(2) A vizsgálat eredményeként a mezőgazdasági igazgatási szerv hatósági bizonyítványt ad ki a megkereső közjegyzőnek a tulajdonszerzéshez szükséges feltételek fennállásáról vagy annak kiadását megtagadja.

43. § A 21. §-ban meghatározott, a bírósági vagy közjegyzői jóváhagyáshoz kötött egyezségnek a megelőző hatósági jóváhagyására vonatkozó eljárásban a 27–39. §-ban foglaltakat a 44. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

44. § (1) A 21. § (1) bekezdése szerinti bíróság vagy közjegyző általi megkereséshez mellékelni kell a felek egyezségét, amely tartalmazza a feleknek a 13. § (1) bekezdésében meghatározott adatait.

(2) Az eljárás a bíróság, vagy közjegyző megkeresésének a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezését követő napon kezdődik.

(3) Az eljárás ügyintézési határideje 30 nap, amely kivételesen indokolt esetben, egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal hosszabbítható meg.

9/A.¹⁴ A biztonsági okmánnyal összefüggő kötelezettségek ellenőrzése

44/A. § (1) A mezőgazdasági igazgatási szerv ellenőrzi a föld tulajdonjogának átruházására, vagy a föld tulajdonjogát érintő más jogügylet írásba foglalására szolgáló biztonsági okmánnyal összefüggő kötelezettségek betartását a biztonsági okmányt kezelő közjegyzőnél, ügyvédnél vagy annál a szervezetnél, amelynél a jogtanácsos működik (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: felhasználó).

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv a felhasználót a biztonsági okmány kezelésével, felhasználásával, visszaszolgáltatásával kapcsolatos kötelezettségeinek megsértése esetén bírsággal sújtja, vagy figyelmeztetésben részesíti, egyidejűleg felhívja a jogsértő állapot megszüntetésére.

(3) A (2) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye, ha a cselekménynek, vagy a mulasztásnak a mezőgazdasági igazgatási szerv tudomására jutásától számított egy év, illetve ha a cselekmény, vagy mulasztás elkövetésétől számított három év eltelt.

(4) Ha a jogsértő állapot megszüntetése érdekében a legalacsonyabb összegű bírság kiszabása is szükségtelen, bírságolás helyett a mezőgazdasági igazgatási szerv figyelmeztetésben részesíti a felhasználót.

(5) Azonos tényállású, három éven belüli ismételt jogsértés esetén a bírság összege a korábban kiszabott bírság másfélszeresénél nem lehet kevesebb, de nem haladhatja meg a kiszabható bírság legmagasabb mértékét.

(6) A bírság összege a mezőgazdasági igazgatási szervet illeti meg.

VIII. FEJEZET

A FÖLDHASZNÁLATTAL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK

10. Általános szabályok

45. § (1) Ha a föld állami tulajdonban áll, a Földforgalmi törvény 38. § (1) bekezdése szerinti használatba adó alatt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyongazdálkodó, ennek hiányában a tulajdonosi joggyakorló szervezetet kell érteni.

(2) Ha e törvény a földhasználóra kötelezettséget ír elő, és a földön a Földforgalmi törvényben meghatározott földhasználati jogosultság szerződés alapján más személy javára nem áll fenn, és a mezőgazdasági igazgatási szerv a föld kényszerhasznosításba adásáról sem határozott, a földhasználó alatt

a) a haszonélvezeti jog fennállása esetén a haszonélvezőt, ennek hiányában a tulajdonost,

b) állami tulajdonban álló föld esetében az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyongazdálkodó, vagyongazdálkodói jog fennállása hiányában a tulajdonosi joggyakorló szervezetet

kell érteni.

11. A földhasználati szerződések formai és tartalmi követelményeivel összefüggő rendelkezések

46. § A Földforgalmi törvényben meghatározott földhasználati szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni. E rendelkezés megsértésével megkötött szerződés semmis.

47. § A földhasználati szerződés – ide értve a X. Fejezet szerinti használati megosztásról szóló megállapodást is – létrejöttében érdekeltnek, illetve szerződő felek közötti írásbeli közlésnek minősül a postai úton, elektronikus úton, telefaxon, személyesen átadott irat útján, kézbesítési meghatalmazott útján, valamint kézbesítési ügygondnok útján történő közlés, ide nem értve a haszonbérleti szerződésnek az előhaszonbérletre jogosultakkal a Földforgalmi törvényben meghatározott hirdetményi úton való közlését.

48. § (1)¹⁵ A földhasználati szerződésnek – a Földforgalmi törvényben meghatározottakon túl – tartalmaznia kell a szerződő feleknek, illetve a szerző félnek a 13. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott adatait.

(2) A haszonbérleti szerződésben rögzíteni kell azt is, hogy a haszonbérlet előhaszonbérletre jogosult-e. E jogosultság fennállása esetén meg kell jelölni a szerződésben azt is, hogy a jogosultság mely törvényen és az ott meghatározott sorrend mely ranghelyén áll fenn.

49. § A Földforgalmi törvény 59. §-ában meghatározott, hatósági jóváhagyáshoz nem kötött földhasználati szerződés esetében, a szerző fél jogosultságának valamely hatósági nyilvántartásba vétele tekintetében a kérelem tartalmára és a szerződés, illetve az okirat benyújtásának módjára a hatósági nyilvántartásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni.

IX. FEJEZET

A FÖLDHASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK

12. A haszonbérleti szerződés tartalmára vonatkozó különös rendelkezések

50. § (1) A haszonbér a szerződő felek megállapodása szerint pénzben vagy természetben jár. Ha a szerződő felek a természetben történő teljesítésben állapodnak meg, a haszonbér mértékének vagy mennyiségének előre meghatározottnak kell lennie, ennek hiányában a szerződés semmis.

(2) A haszonbért időszakonként utólag, de legkésőbb a naptári év végéig kell teljesíteni. Ha a hatósági jóváhagyáshoz nem kötött haszonbérleti szerződés a naptári év végét megelőzően 6 hónapon belül jött létre vagy a hatósági jóváhagyáshoz kötött haszonbérleti szerződést a mezőgazdasági igazgatási szerv a naptári év végét megelőző 90 napon belül hagyta jóvá, az első esedékes haszonbért a szerződés létrejöttét követő évre vonatkozó haszonbérrel együtt kell teljesíteni, kivéve, ha a felek más határidőben állapodnak meg.

51. § Ha a haszonbérelő a haszonbérleti jogosultságot jogszabályban foglalt módon, támogatás feltételeként a haszonbérbeadó írásbeli hozzájárulásával az általa kijelölt földműves vagy mezőgazdasági termelőszervezet részére adja át, akkor a kijelölt földműves, illetve mezőgazdasági termelőszervezet a szerződésben a haszonbérelő helyébe lép és a haszonbérleti jogviszonyt változatlan feltételekkel folytatja.

13. A haszonbérleti szerződésnek az előhaszonbérletre jogosultakkal való közlése

52. § (1) A Földforgalmi törvény 49. § (1) bekezdése szerinti egységes okiratba foglalt haszonbérleti szerződés alatt – az e törvényben meghatározott esetek kivételével – olyan szerződést kell érteni, amely a feleknek a szerződés létrejöttére irányuló nyilatkozatait, a szerződés lényeges tartalmi elemeit, továbbá a felek által meghatározott valamennyi kikötést, feltételt magában foglalja. E bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni a 65. § szerinti egységes okiratba foglalt alhaszonbérleti szerződésre és a X. Fejezet szerinti egységes okiratba foglalt használati megosztásról szóló megállapodásra és földhasználati szerződésre is.

(2)¹⁶

53. § (1) Az egységes okiratba foglalt haszonbérleti szerződésnek az előhaszonbérletre jogosultakkal a Földforgalmi törvény 49. § (1) bekezdésében meghatározott módon történő közlése során a szerződést három eredeti példányban kell benyújtani a föld fekvése szerint illetékes jegyzőhöz.

(2)¹⁷

(3) A haszonbérleti szerződés hirdetményi úton történő közlésére vonatkozó eljárás díj- és illetékmentes.

54. § (1) Más törvényen alapuló előhaszonbérleti jog esetében a haszonbérbeadónak a hirdetményi úton történő közlés mellett a Földforgalmi törvény 49. § (1) bekezdése szerinti, a haszonbérleti szerződés közvetlen közlésére vonatkozó kötelezettsége teljesítése érdekében a haszonbérleti szerződést a más törvényen alapuló előhaszonbérleti jog jogosultja részére postai úton kell megküldenie, vagy az átvétel igazolása mellett személyesen átadnia. E bekezdés szerinti közlésnek a Földforgalmi törvény 49. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül kell megtörténnie.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben is a joghatályos közlésnek a haszonbérleti szerződés hirdetményi úton történő közlése minősül, a más törvényen alapuló előhaszonbérleti jog jogosultja e jogát a Földforgalmi törvény 49. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül gyakorolhatja.

(3)¹⁸

14. Az előhaszonbérleti jog gyakorlása

55. § Az előhaszonbérletre jogosulttól származó elfogadó jognyilatkozatnak a jogosult adatai tekintetében a 13. § (1) bekezdésében foglaltakat kell tartalmaznia.

56. § A Földforgalmi törvény 47. § (5) bekezdésében meghatározott esetben az előhaszonbérletre jogosult a haszonbérleti szerződést csak teljes egészében fogadhatja el. E bekezdés alkalmazása során az előhaszonbérletre jogosultak sorrendjére a Földforgalmi törvény 45–47. §-át úgy kell alkalmazni, mintha az elfogadó nyilatkozatot tevő előhaszonbérletre jogosult előhaszonbérleti jogát megalapozó körülmény a haszonbérleti szerződésben szereplő földek egésze tekintetében állna fenn. Ha a jogosult kizárólag arra a földre vonatkozóan tesz elfogadó jognyilatkozatot, amelyre az előhaszonbérleti joga fennáll, nyilatkozata új ajánlatnak minősül.

15. A haszonbérleti szerződés megszűnése

57. § A haszonbérleti szerződés megszűnik

a) a szerződésben meghatározott időtartam lejártával, a lejárati napján,

b) közös megegyezéssel, a szerződő felek által meghatározott napon,

c) a haszonbérelő gazdálkodó szervezet jogutód nélküli megszűnésével, a megszűnése napján,

d) a haszonbérelő természetes személy halálával, feltéve, hogy az örökösök a Ptk.-ban meghatározott felmondási jogukat az ott meghatározott határidőben gyakorolják,

e) azonnali hatályú felmondással,

f) a 60. §-ban meghatározott felmondással,

g) ha a föld természeti erő közvetlen behatása következtében egészben vagy jelentős részben a haszonbérleti szerződés szerinti hasznosításra tartósan alkalmatlanná válik.

58. § (1) A haszonbérbeadó a szerződést azonnali hatállyal jogosult felmondani, ha a haszonbérelő (ideértve az alhaszonbérletet is)

a) az írásban közölt felhívás ellenére nem tesz eleget a hasznosítási kötelezettségének vagy olyan gazdálkodást folytat, amely veszélyezteti a föld termőképességét,

b) a haszonbérbeadó hozzájárulása nélkül vagy attól eltérően a föld használatát másnak átengedte, más célra hasznosította, a föld művelési ágát megváltoztatta vagy a földet a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározottak szerint más célra hasznosította,

c) a természetvédelmi jogszabályok vagy a természetvédelmi hatóság jogszabály alapján hozott előírásaitól eltérő, illetőleg a természeti terület állagát vagy állapotát kedvezőtlenül befolyásoló

tevékenységet folytat, továbbá, ha a természeti értékek fennmaradását bármely módon veszélyezteti, vagy

d) a haszonbért vagy a földdel kapcsolatos terheket a lejárat után, írásban közölt felszólítás ellenére, a felszólítás közlésétől számított 15 napon belül sem fizeti meg.

(2) A Földforgalmi törvényben meghatározott mezőgazdasági termelőszervezet mint haszonbérelő és az annak legalább 3 éve foglalkoztatott alkalmazottja mint haszonbérbeadó között fennálló haszonbérleti szerződést a haszonbérbeadó azonnali hatállyal jogosult akkor is felmondani, ha a mezőgazdasági termelőszervezet a haszonbérbeadó munkaviszonyát rendes felmondással szünteti meg.

59. § A természetes személy haszonbérelő azonnali hatállyal jogosult felmondani a szerződést, ha az egészségi állapota oly mértékben romlik meg vagy családi és életkörülményeiben olyan tartós változás következik be, amely a haszonbérletből eredő kötelezettségeinek teljesítését akadályozza vagy azt jelentősen megnehezíti.

60. § (1) Ha a haszonbérleti szerződés létrejöttkor a haszonbérlet tárgyát képező föld közös tulajdonban állt és a szerződés fennállása alatt a közös tulajdon megszüntetésére a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló törvény szabályai szerint került sor, a haszonbérbeadó, illetve annak jogutódja legkésőbb az adott gazdasági év vége előtt 60 nappal a szerződést 60 napos felmondási idővel a gazdasági év végére felmondhatja, ha a tulajdoni hányadának megfelelő területet a közös tulajdon megszüntetésére irányuló eljárás eredményeként önálló ingatlanként kapta meg, feltéve, hogy

a) a haszonbérelő felé a felmondással egyidejűleg nyilatkozik, hogy a földet a szerződés megszűnésével saját maga kívánja használni, és

b) a 74. § (2) bekezdésében foglalt alkalmazásával létrejött haszonbérleti szerződést nem írta alá, de annak hatálya az ott meghatározottak szerint kiterjedt rá.

(2) A Földforgalmi törvényben meghatározott mezőgazdasági termelőszervezet mint haszonbérelő és az annak legalább 25%-ban tulajdonos természetes személy tagja mint haszonbérbeadó között létrejött haszonbérleti szerződést a gazdasági év végével a haszonbérbeadó 60 napos felmondási idővel felmondhatja, ha a mezőgazdasági termelőszervezetben fennálló tulajdonosi részesedése a szerződés megkötését követő 1 éven keresztül tartóan 25% alá csökken.

(3) A Földforgalmi törvényben meghatározott mezőgazdasági termelőszervezet mint haszonbérelő és az annak legalább 25%-ban tulajdonos természetes személy tagjának közeli hozzátartozója mint haszonbérbeadó között létrejött haszonbérleti szerződést a gazdasági év végével a haszonbérbeadó 60 napos felmondási idővel felmondhatja, ha a tag és a haszonbérbeadó közötti közeli hozzátartozói viszony megszűnik.

(4)¹⁹ A Földforgalmi törvényben meghatározott mezőgazdasági termelőszervezet mint haszonbérelő és az annak legalább 3 éve foglalkoztatott alkalmazottja mint haszonbérbeadó között létrejött haszonbérleti szerződést a gazdasági év végével a haszonbérbeadó 60 napos felmondási idővel felmondhatja, ha a mezőgazdasági termelőszervezettel fennálló munkaviszonya a munkáltató által gyakorolt rendkívüli felmondás kivételével bármilyen okból – ide nem értve az 58. § (2) bekezdésében foglalt esetet – megszűnik.

(5)²⁰ A haszonbérbeadó, illetve annak jogutódja, valamint a haszonbérelő az 1994. július 27-e előtt létrejött haszonbérleti szerződést legkésőbb az adott gazdasági év vége előtt 60 nappal 60 napos felmondási idővel a gazdasági év végére felmondhatja, ha a szerződés időtartama meghaladja a Földforgalmi törvény 44. §-ában meghatározott leghosszabb időtartamot.

61. § (1) Az 58–60. §-ban meghatározott felmondás esetén, ha a felmondást a másik fél 15 napon belül nem fogadja el, a felmondást gyakorló további 8 napon belül bírósághoz fordulhat. Ha nem így jár el, a felmondás hatályát veszti.

(2) A szerződő felek az 58–60. §-ban meghatározott rendelkezésektől érvényesen nem térhetnek el.

62. § (1) A szerződés bármilyen okból történő megszűnésekor a haszonbérbeadó és a haszonbérelő köteles egymással elszámolni. Semmis az olyan megállapodás, amely az elszámolást előre kizárja.

(2) A haszonbérleti szerződés megszűnésekor a felek eltérő megállapodása hiányában a haszonbérelő

a) elviheti az általa létesített berendezési és felszerelési tárgyakat,

b) követelheti a haszonbérbeadó hozzájárulásával létesített, el nem vihető berendezéseknek, az általa telepített ültetvénynek, évelő kultúrának és növényzetnek, valamint a talaj minőségének megőrzését és javítását eredményező talajvédelmi, meliorációs és más beavatkozásoknak, létesítményeknek a szerződés megszűnésekor a mezei leltárban szereplő, illetve egyéb dokumentumok alapján megállapítható tényleges értékét, és

c) köteles az általa létesített építményt a saját költségén kártalanítási igény nélkül lebontani, illetve eltávolítani.

(3) A (2) bekezdés c) pontja szerinti kötelezettség nemteljesítése esetén a bontást, illetve az eltávolítást a haszonbérbeadó a haszonbérelő költségére elvégeztetheti.

(4) Ha a haszonbérelő a haszonbérlet tárgyát képező földhöz kötődő olyan európai uniós vagy nemzeti forrásból folyósított agrár-vidékfejlesztési támogatást vett igénybe, amelynek feltételül jogszabály meghatározott időtartamra földhasználati kötelezettséget ír elő, és a haszonbérleti szerződést a haszonbérbeadó a 60. §-ban meghatározott felmondással szünteti meg, a szerződés megszűnésekor a haszonbérbeadó köteles pénzben megtéríteni a haszonbérelőnek a támogatási összeg haszonbérleti szerződés megszűnése miatti elvesztéséből eredő kárát.

(5) Ha a felek másként nem állapodnak meg, a (2) bekezdés b) pontja nem alkalmazható, ha a szerződés annak lejárta miatt szűnik meg.

16. Haszonbérfizetési kedvezmény

63. § (1) A haszonbérelőt arra az évre, amelyben a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló törvényben foglaltak szerinti mezőgazdasági káresemény vagy időjárás és más természeti jellegű elháríthatatlan külső ok (*vis maior*) miatt legalább 30%-os mértékű hozam-érték csökkenést szenved, és ezt az agrárkár-megállapító szerv igazolja, legfeljebb a hozam-érték csökkenéssel arányos haszonbér-mérséklés illeti meg arra a földre vonatkozóan, amelyen a hozam-érték csökkenés bekövetkezett.

(2) Eltérő megállapodás hiányában az (1) bekezdésben foglaltak szerinti kedvezmény csak azt a haszonbérelőt illeti meg, aki, illetve amely a haszonbérleti szerződés alapján legalább a helyben

szokásos mértékű, de legalább a Nemzeti Földalapba tartozó földekre megkötött haszonbérleti szerződésekben meghatározott és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet honlapján közzétett, országosan egységesen alkalmazott összegű haszonbérleti díjat fizeti. Ha a szerződés alapján a haszonbérlet a haszonbért az 50. § (1) bekezdése szerinti módon természetben teljesíti, akkor a haszonbérként nyújtott termék értékeként a földügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett közleményben meghatározott referenciaárat, ennek hiányában a természetbeni szolgáltatás helyben kialakult piaci értékét kell figyelembe venni.

(3) A haszonbérlet a haszonbérletesi kedvezmény igénybevételét és mértékét a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló törvényben meghatározott, a hozam-érték csökkenéssel érintett földre vonatkozóan kiállított hatósági bizonyítvány kézhezvételét követő 8 napon belül, írásban köteles közölni a haszonbérbeadóval.

(4) Semmis az a megállapodás, amelyben a szerződő fél az (1) bekezdés szerint járó kedvezmény igénybevétele miatt ki nem fizetett haszonbér pótlására vállal kötelezettséget.

17. Alhaszonbérlet

64. § A Földforgalmi törvény 42. § (1) bekezdésének alkalmazásában a föld használata átengedésének tilalma nem vonatkozik a 65. §-ban meghatározott alhaszonbérbeadásra. A 65. §-ban meghatározott eset kivételével az alhaszonbérbeadásra kötött szerződés semmis.

65. § (1) Ha a haszonbérlet földön megtermelendő termés vetésforgó, illetve túlnyomó részben élömunka ráfordítás alkalmazását igényli – ideértve a vetőmag előállítását is –, a haszonbérlet a haszonbérbeadó hozzájárulásával megállapodhat más földművessel vagy mezőgazdasági termelőszervezettel, hogy a részére a föld használatát egyes, a vetésforgó alkalmazásához szükséges vagy túlnyomó részben élömunka ráfordítást igénylő mezőgazdasági munkák elvégzésének időtartamára, de legfeljebb a haszonbérlet szerződés lejártáig átengedi. E bekezdés szerinti alhaszonbérlet szerződést önálló, egységes okiratba kell foglalni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti alhaszonbérlet szerződés nem érinti a haszonbérletnek a haszonbérbeadóval szemben fennálló kötelezettségeit.

(3) Az (1) bekezdés szerinti alhaszonbérbeadás esetén az előhaszonbérlet jog nem áll fenn, továbbá az alhaszonbérlet szerződéshez nem kell a mezőgazdasági igazgatási szerv jóváhagyása.

18. Feles bérlet

66. § A feles bérlet szerződés alapján a feles bérlet meghatározott föld időleges használatára és hasznainak szedésére jogosult, és köteles ennek fejében a megtermelt termés felét vagy más hányadát a használatba adónak természetben átadni. A feles bérletre egyebekben a föld haszonbérletére vonatkozó szabályok megfelelően irányadók.

19. Részesművelés

67. § (1) A részesművelési szerződés alapján a szerződő felek közösen határozzák meg, hogy

a) a földön mit termeljenek,

b) a föld hasznosításának, megművelésének egyes feladataiból – így különösen talaj-előkészítés, szántás, vetés, metszés, növényápolás, növényvédelem, betakarítás – a szerződő felek milyen részt vállalnak,

c) a megtermelt terményből, a közös tevékenység nyereségéből milyen arányban részesednek, illetve a veszteség közöttük milyen arányban oszlik meg,

d) az elemi csapás vagy más rendkívüli esemény okozta kár esetén egymás között milyen módon viselik a kárt,

e) a föld használatához szükséges, a természetüknek fogva elhasználható dolgokat, munkaeszközöket, gazdasági felszerelési tárgyakat hogyan használják,

f) maguk közül kit jogosítanak fel harmadik személlyel szembeni képviselőre.

(2) A részesművelési szerződés alapján a szerződő felek a tevékenységük kockázatát közösen viselik. Semmis az olyan megállapodás, amely valamely felet a veszteség, illetve a kár viselése alól mentesít vagy a nyereségben való részesedésből kizár.

(3) Ha a szerződő felek harmadik személlyel kötött szerződésük alapján a veszteség viselésének arányától eltérően kötelesek helytállni, a részesművelési szerződésben meghatározottak szerint el kell számolniuk egymással.

(4) A részesművelési szerződés alapján a föld a szerződő felek közös használatába kerül, a részesművelők mindegyike jogosult a föld teljes területének – használati megosztás nélküli – használatára.

(5) Ha valamelyik fél nem teljesíti a részesművelési szerződésben vállalt feladatát, szolgáltatását, bármelyik fél követelheti tőle a szerződésszerű teljesítést. A teljesítésre való felhívás eredménytelensége esetén a felek bármelyike jogosult a mulasztó fél költségére pótolni az elmaradt szolgáltatást. A szerződő felek ezen jogát érvényesen nem lehet kizárni.

(6) Ha valamelyik fél olyan magatartást tanúsít, amely veszélyezteti a közös tevékenység sikerét vagy a szerződéses célt, bármelyik fél követelheti az ettől való tartózkodást.

(7) A részesművelési szerződés azonnali hatályú felmondással megszüntethető az (5) és (6) bekezdésben meghatározott esetben, ha a szerződő fél az írásban közölt felszólítás ellenére a szerződésből eredő lényeges kötelezettségét felróhatóan továbbra is megszegi, illetve a szerződésszerű magatartását felróhatóan továbbfolytatja, feltéve, hogy a felek nem pótolták az elmaradt szolgáltatást.

(8) A szerződésnek bármilyen okból történő megszűnése esetén a közös használatba adott dolgokat vissza kell szolgáltatni a részesművelésbe adó félnek.

(9) Az e §-ban nem szabályozott kérdésekben a részesművelési szerződésre a Földforgalmi törvénynek a haszonbérleti szerződésre vonatkozó szabályai az irányadók.

20. Szívességi földhasználat

68. § (1) A szívességi földhasználati szerződés alapján a használatba adó a föld használatát, hasznosítását a Földforgalmi törvény szerinti közeli hozzátartozója részére ingyenesen engedi át. A

haszonbérfizetés és a (2)–(4) bekezdésben foglaltak kivételével a szerződő felek jogaira és kötelezettségeire a haszonbérleti szerződésben részes feleket megillető jogok, illetve terhelő kötelezettségek az irányadók.

(2) A szívésségi földhasználat megszűnik

a) a határozott időtartamú szerződés esetén az időtartam lejártával, a lejárat napján, határozatlan időtartamú szerződés esetén közös megegyezéssel, a szerződő felek által meghatározott napon,

b) felmondással,

c) azonnali hatályú felmondással,

d) a határozatlan időtartamú szerződés esetén a szerződő felek közötti közeli hozzátartozói viszony bármilyen okból történő megszűnésével, e tényhelyzet beálltát követő 30. napon.

(3) A határozatlan időre kötött szerződés 60 napos felmondási idővel mondható fel.

(4) A határozott időtartamú szerződés azonnali hatályú felmondással való megszüntetésére – a szerződő felek eltérő megállapodása hiányában – a haszonbérleti szerződés azonnali hatályú felmondására vonatkozó szabályok az irányadók.

X. FEJEZET

A KÖZÖS TULAJDONBAN ÁLLÓ FÖLDEK HASZNÁLATÁNAK SZABÁLYAI

69. § (1) A közös tulajdonban álló föld használatára, használatba adására – a (2) bekezdésben meghatározott eset kivételével – e törvény eltérő rendelkezése hiányában a Ptk.-nak a közös tulajdon használatára vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) A közös tulajdonban álló, a Földforgalmi törvény 2. § (3) bekezdésében meghatározott erdőnek minősülő földnek az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény szerinti erdőgazdálkodási haszonbérletbe adása esetén az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényt kell alkalmazni.

(3) Ezen fejezet alkalmazásában a közös tulajdonban álló földön fennálló haszonélvezeti jog esetében a tulajdonostárs alatt a haszonélvezőt is érteni kell.

70. § A tulajdonostársak mindegyike jogosult a saját tulajdoni hányadának megfelelő terület használatára, valamint a saját tulajdoni hányadának megfelelő terület vagy annak egy meghatározott része használatának másik tulajdonostárs vagy harmadik személy részére történő átengedésére. E jogosultság gyakorlása, valamint a földhasznosítási kötelezettség teljesítése érdekében a tulajdonostársak – a 71. §-ban meghatározottak szerint – kötelesek a közös tulajdonban álló földön belül az egyes tulajdonostársak részére a tulajdoni hányaduknak megfelelő vagy attól eltérő mértékű területek elhelyezkedését kijelölni (a továbbiakban: használati rend).

71. § (1) A közös tulajdonban álló földön a 70. § szerinti használati rend kialakításához az e §-ban meghatározottak szerint valamennyi tulajdonostárs egyhangú döntése szükséges. A használati rendet a használati megosztásról szóló megállapodásban kell rögzíteni.

(2) A használati megosztásról szóló megállapodásban rögzíteni kell a megállapodás időtartamát, vagy ha azt a tulajdonostársak határozatlan időre hozták létre, akkor ennek tényét.

(2a)²¹ A használati megosztásról szóló megállapodásban a használati rend meghatározása során több tulajdonostárs tulajdoni hányadának megfelelő vagy attól eltérő mértékű terület is kijelölhető, ha a tulajdoni hányaduknak megfelelő vagy attól eltérő mértékű területet közülük valamelyik tulajdonostárs használja vagy annak használatát harmadik személy részére kívánják átengedni.

(3) A használati megosztáshoz való hozzájárulást megadottnak kell tekinteni az olyan tulajdonostárs esetében, akinek a részére a használati megosztásról szóló ajánlat vagy a tervezett megállapodás közlése

a) nem lehetséges, mert

aa) személye bizonytalan, vagy

ab) lakcíme, tartózkodási helye, székhelye, telephelye, fióktelepe ismeretlen;

b) meghíúsul, mert a postai küldemény

ba) azzal a jelzéssel érkezik vissza, hogy „nem kereste” vagy a címzett tulajdonostárs „elköltözött”, vagy

bb) átvételét megtagadta, vagy

c) eredményes, de a nyilatkozattételre megszabott határidőn belül nem nyilatkozott.

(4) A (3) bekezdés *a)* pont *aa)* alpontjának alkalmazása szempontjából akkor minősül a tulajdonostárs személye bizonytalannak, ha

a) azonosítása nem lehetséges az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatai alapján, vagy

*b)*²² természetes személy esetén örököse, gazdálkodó szervezet esetén jogutódja az ingatlan-nyilvántartásból nem állapítható meg.

(5) A használati rend kialakítását kezdeményező tulajdonostársnak a használati megosztásról szóló ajánlatot vagy tervezett megállapodást írásban, igazolt módon kell közölnie a tulajdonostársakkal. Az ajánlat vagy a tervezett megállapodás elfogadására biztosított határidő nem lehet kevesebb 30 napnál.

(6) A használati megosztásról szóló megállapodást egységes okiratba kell foglalni. A megállapodást valamennyi tulajdonostársnak alá kell írnia, ide nem értve azt a tulajdonostársat, akinek esetében a használati megosztáshoz való hozzájárulást – a (3) bekezdésben foglaltak alapján, az ott meghatározott valamely körülmény miatt – megadottnak kell tekinteni. A használati megosztásról szóló megállapodás valamennyi tulajdonostársra kiterjed.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott egységes okiratnak minősül az is, ha a használati megállapodás több példányban készül és az egyes példányokat a (6) bekezdésben meghatározott tulajdonostársak (e fejezetben a továbbiakban: a használati megállapodásban részes tulajdonostársak) külön-külön írják alá.

(8) A használati megosztásról szóló megállapodás – a (10) bekezdésben meghatározott esetek kivételével – a (9) bekezdésben meghatározott módon elkészített, a használati rendet ábrázoló térképi kimutatással együtt érvényes, az a megállapodás elválaszthatatlan mellékletét képezi.

(9) A használati megosztásról szóló megállapodásban részes tulajdonostársaknak az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisból szolgáltatott – 30 napnál nem régebbi – hiteles szemle másolaton egyértelmű jelzéssel, a használati megosztásról szóló megállapodásnak megfelelően, azzal azonosítható módon ábrázolni kell az egyes tulajdonostársak részére kijelölt területet. A térképi kimutatást a használati megállapodásban részes tulajdonostársaknak alá kell írni.

(10) Nem kell térképi kimutatást készíteni, ha a használati megosztásról szóló megállapodás alapján

a) egy tulajdonostárs használja a föld teljes területét, vagy

b) a tulajdonostársak elkülönült használata a földnek az ingatlan-nyilvántartási térképen azonosítható alrészlete teljes területére vonatkozik.

(11) A használati megosztásról szóló megállapodást a tulajdonostárs az (1)–(9) bekezdésben foglaltak megsértése esetén a bíróság előtt megtámadhatja.

(12)²³ A használati megosztásról szóló megállapodás létrehozatala vagy módosítása során a tulajdonostárs helyett és nevében a képviselője is eljárhat.

72. § (1) Ha a közös tulajdonban álló föld teljes területét vagy annak egy meghatározott részét harmadik személy (e fejezetben a továbbiakban: ajánlattevő) kívánja használatba venni, az erre vonatkozó ajánlatát írásban, igazolt módon közölnie kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett valamennyi tulajdonossal.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően, ha az ajánlattevő a földnek csak egy meghatározott részét kívánja használatba venni és tudomással bír a tulajdonostársak között fennálló, a használati megosztásról szóló megállapodás tartalmáról, az ajánlatát elegendő azokkal a tulajdonostársakkal írásban, igazolt módon közölnie, akik a használati megosztásról szóló megállapodás alapján a földnek az ajánlat tartalma szerinti területét használják.

(3) Az (1) bekezdés szerinti ajánlatnak tartalmaznia kell

a) az ajánlattevő természetes személy nevét, lakcímét, az ajánlattevő gazdálkodó szervezet megnevezését, székhelyét, telephelyét, fióktelepét, valamint azt az értesítési címet – ha az eltér a lakcímtől, illetve a székhelytől, telephelytől, fiókteleptől – ahova a felhívásra vonatkozó nyilatkozatok visszaküldését kéri,

b) a használatba venni kívánt föld azonosító adatait (település, helyrajzi szám),

c) a használatba venni kívánt földterület nagyságát és művelési ágát,

d) a megkötendő földhasználati szerződés típusát,

e) a használatért fizetendő ellenszolgáltatás módját és mértékét, illetve ingyenes használat esetén ennek megjelölését,

f) a használat tervezett időtartamát,

g) az ajánlat elfogadására megszabott határidőt (az ajánlati kötöttség határidejét), amely nem lehet kevesebb 30 napnál, és

h) olyan egyéb körülményeket, információkat, amelyek a jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése, valamint a föld hasznosításának módja szempontjából lényegesek.

(4) Az ajánlat elfogadásáról a tulajdonostársak egy okiratban is nyilatkozhatnak.

(5) Az ajánlatban foglaltakat elfogadottnak kell tekinteni az olyan tulajdonostárs esetében, akinek részére az ajánlat közlése

a) a 71. § (3) bekezdés a) és b) pontjában meghatározottak szerint lehetetlen, illetve megghiúsul, vagy

b) eredményes, de a (3) bekezdés g) pontja szerinti határidőn belül nem nyilatkozott.

(6) Az ajánlat tartalmának az a tulajdonostársak általi teljes körű elfogadása – figyelemmel a (2) és (5) bekezdésben foglaltakra – minősül elfogadott ajánlatnak, amellyel a használatba adásra vonatkozó földhasználati szerződés az ajánlattevő és a tulajdonostársak között létrejön.

(7) Ha az elfogadott ajánlat a föld egy meghatározott részének a használatba vételére irányul és ezáltal módosul a használati megosztásról szóló megállapodás szerinti használati rend, a tulajdonostársaknak gondoskodni kell a használati megosztásról szóló megállapodás és a térképi kimutatás módosításáról annak érdekében, hogy a tulajdonostársak, valamint az ajánlattevő által használt területek elkülönítésre kerüljenek.

73. § (1) Az ajánlat tartalmától eltérő tartalmú elfogadó nyilatkozatokat az ajánlattevő megvizsgálja, és ha a használatba vételi szándéka továbbra is fennáll, az elfogadó nyilatkozatok tartalmától függően módosított ajánlatot köteles közölni. A módosított ajánlat új ajánlatnak minősül, amelynek közlésére és elfogadására a 72. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha a tulajdonostárs az ajánlatra a megadott határidőn belül úgy nyilatkozik, hogy a használati megosztás alapján a tulajdoni hányadának megfelelő vagy attól eltérő területet maga kívánja használni, illetve annak használatát az ajánlattevőtől eltérő más személynek vagy gazdálkodó szervezetnek kívánja átengedni.

74. § (1) A földhasználati szerződést egységes okiratba kell foglalni.

(2) A föld teljes területének használatára vonatkozó földhasználati szerződést valamennyi tulajdonostársnak alá kell írnia, ide nem értve azt a tulajdonostársat, akinek esetében az ajánlatot – a 71. § (3) bekezdésében foglaltak alapján, az ott meghatározott valamely körülmény miatt – elfogadottnak kell tekinteni. A föld teljes területének használatára vonatkozó földhasználati szerződés valamennyi tulajdonostársra kiterjed.

(3) Ha a földhasználati szerződés a föld egy részének használatára jött létre, a szerződést – a (2) bekezdéstől eltérően – azon tulajdonostársnak nem kell aláírnia, aki a használati megosztás alapján a tulajdoni hányadának megfelelő vagy attól eltérő területet maga használja, illetve más földhasználó használja és a földhasználati szerződés megkötése e rendezett földhasználatot nem módosítja.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott egységes okiratba foglalt földhasználati szerződésnek minősül az is, ha a tulajdonostársak és a harmadik személy a föld egészére, illetve annak egy meghatározott területére létrejött földhasználati szerződés tartalmát tulajdonostársanként külön-külön okiratba foglalják, feltéve, hogy azok a jogviszony tartalmában nem térnek el egymástól, az eltérés kizárólag a használatba adó tulajdonostársak személyében és az őket megillető tulajdoni hányadnak megfelelő azon terület tekintetében áll fenn, amelyet a harmadik személy részére használatra átengednek.

(5) Ha a 72. §-ban foglaltak alkalmazása során a tulajdonostársak és a harmadik személy között haszonbérleti szerződés jött létre, a szerződésben részes tulajdonostársaknak döntést kell hozniuk arról, hogy melyik tulajdonostárs küldi meg a Földforgalmi törvény 49. §-a szerint a haszonbérleti szerződést a jegyző részére.

(6) Ha a földhasználati szerződés a föld egy meghatározott részének használatára jött létre, a szerződés a 71. § szerinti és a 72. § (7) bekezdésének megfelelően módosított térképi kimutatással együtt érvényes, az a szerződés elválaszthatatlan mellékletét képezi.

(7) Az ellenszolgáltatás fejében létrejött földhasználati szerződés esetében az ellenszolgáltatás a 71. § (3) bekezdésében meghatározott tulajdonostársakat is megilleti a tulajdoni hányaduk arányában. Ez esetben a használonak az ellenszolgáltatás megfelelő értékét készpénzben bírósági vagy közjegyzői letétbe kell helyeznie. A letét költségeit a letétbe helyezett ellenszolgáltatás összegéből kell fedezni.

75. § A földhasználati szerződést a tulajdonostárs a 72–74. §-ban foglaltak megsértése esetén a bíróság előtt megtámadhatja.

76. § (1) Az a tulajdonostárs, aki a használati megosztásról szóló megállapodás szerint a földet vagy annak egy meghatározott részét használja, köteles a föld használatát a 95. §-ban foglaltaknak megfelelően bejelenteni a földhasználati nyilvántartásba.

(2) Ha az ingatlanügyi hatóság a földhasználati nyilvántartás adatai alapján megállapítja, hogy a földhasználati nyilvántartásban a közös tulajdonban álló földre 60 napot meghaladóan nincs bejegyzett földhasználó, a jogkövetkezményekre való tájékoztatás mellett, 30 napos határidő kifizetésével felszólítja a tulajdonostársakat a használati megosztásról szóló megállapodás megkötésére és az annak megfelelő földhasználatnak a földhasználati nyilvántartásba való bejelentésére.

(3) Ha a (2) bekezdésben meghatározott felszólítás nem vezet eredményre, az ingatlanügyi hatóság a (2) bekezdésben meghatározott határidő lejártát követő 8 napon belül a tulajdonostársak egyidejű tájékoztatása mellett értesíti a Kamara területi szervét.

(4) A Kamara területi szerve az ingatlanügyi hatóság értesítésétől számított 60 napon belül az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározottak szerint, a tulajdonostársak költségére, sorsolás útján állapítja meg a közös tulajdonban álló föld használati rendjét. Ez esetben a sorsolás eredményéről szóló jegyzőkönyv helyettesíti a tulajdonostársaknak a használati megosztásról szóló megállapodását. A jegyzőkönyvhöz a sorsolás eredményét tükröző térképi kimutatást a Kamara területi szerve készíti el.

(5) A sorsolás útján megállapított használati rend 5 évig hatályos, kivéve, ha a tulajdonostársak a sorsolást követően a használati megosztásról megállapodnak, és az annak megfelelő földhasználat a

földhasználati nyilvántartásba bejegyzésre kerül. Ez esetben a sorsolás útján megállapított használati rend hatályát veszti.

(6) Ha a sorsolás a föld egészére kerül lefolytatásra, a használati rend valamennyi tulajdonostársra kiterjed. Ha a sorsolás a földnek a földhasználati nyilvántartásba be nem jegyzett terület részére kerül lefolytatásra, a használati rend nem terjed ki arra a tulajdonostársra, aki a földnek a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett terület részét maga használja vagy földhasználati szerződés alapján a használatot harmadik személy részére átengedte.

(7) A sorsolás megtartásával szemben jogorvoslatnak helye nincs. A sorsolás útján megállapított használati rend ellen a sorsolás napját követő 8 napon belül bármelyik tulajdonostárs kifogást nyújthat be, a sorsolásra vonatkozó eljárási szabályok megsértése esetén. A kifogást a Kamara területi szervéhez kell benyújtani, a Kamarának címezve. A Kamara a kifogásról – a kifogás beérkezésétől számított – 15 napon belül dönt. Ha a Kamara a kifogásnak helyt ad, a területi szervet új sorsolás megtartására kötelezi, egyúttal kitűzi az új sorsolás napját. A Kamara a kifogást elutasítja, ha azt megalapozatlannak tartja.

(8)²⁴ Ha a (3) bekezdésben foglalt értesítést követő 60 napon belül a közös tulajdonban álló földre vagy annak egy meghatározott részére földhasználati bejelentés kerül az ingatlanügyi hatósághoz benyújtásra, erről az ingatlanügyi hatóság haladéktalanul értesíti a Kamara területi szervét. Ez esetben a földhasználati bejelentés elbírálásáig a Kamara területi szervének a sorsolás megtartására irányuló eljárását fel kell függesztenie. Az ingatlanügyi hatóság a földhasználati bejelentés elbírálásáról szóló jogerős döntését az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglaltak szerinti közli a Kamara területi szervével. A Kamara területi szerve a földhasználati bejelentés elbírálásáról szóló jogerős döntés tartalmától függően az eljárást megszünteti vagy folytatja.

XI. FEJEZET

A HATÓSÁGI JÓVÁHAGYÁSHOZ KÖTÖTT FÖLDHASZNÁLATI SZERZŐDÉSRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

77. § (1) A Földforgalmi törvény 53. § (2) bekezdés *b*) pontját és a (3) bekezdését 2019. január 1-jétől kell alkalmazni.

(2) A Földforgalmi törvényben meghatározott, a mezőgazdasági igazgatási szerv hatósági jóváhagyásához kötött földhasználati szerződés hatósági jóváhagyására vonatkozó eljárásra a VII. Fejezetben foglaltakat a 78–84. §-ban foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

78. § Az eljárásban ügyfél

a) a földhasználati szerződésben résztvevő természetes személy, gazdálkodó szervezet,

b) a földhasználati szerződés tárgya szerinti földre a Földforgalmi törvényen vagy más törvényen alapuló előhaszonbérleti joggal rendelkező személy,

c) a földhasználati nyilvántartásból kitűnő egyéb jogosult, akinek a földre vonatkozó jogát az eljárás érinti,

d) az a Földforgalmi törvény szerinti közeli hozzátartozó, akinek e helyzetére tekintettel jött létre az a földhasználati szerződés, amelynek érvényességi feltétele a közeli hozzátartozói viszony fennállása,

e) mindazon egyéb jogosult, akinek a földre vonatkozó jogát a földhasználati szerződés érinti.

79. § A Ket.-ben meghatározott eseteken túl az ügyintézési határidőbe nem számít be a Földforgalmi törvény 54. §-ában foglalt, a haszonbérbeadót megillető választási jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozattételre való felhívástól

a) a nyilatkozatnak a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezéséig, vagy

b) az a) alpontban foglaltak hiányában a Földforgalmi törvény 54. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott 15 napos határidő lejártát követő napig

terjedő időtartam.

80. § (1) Ha az eljárás haszonbérleti szerződés jóváhagyására irányul és harmadik személy javára a Földforgalmi törvényen vagy más törvényen alapuló előhaszonbérleti jog áll fenn, az eljárás – a szerződésnek a jogosultakkal a Földforgalmi törvényben meghatározott módon történő közlése esetén – a Földforgalmi törvény 50. §-ában meghatározott okiratoknak a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezését követő napon kezdődik.

(2) Az eljárás – az (1) bekezdéstől eltérően – a szerző fél írásbeli kérelmének a mezőgazdasági igazgatási szervhez való beérkezését követő napon kezdődik, ha az eljárás olyan földhasználati szerződés jóváhagyására irányul, amely

a) haszonbérleti szerződésnek minősül, de harmadik személynek előhaszonbérleti joga nem áll fenn, vagy

b) nem minősül haszonbérletnek.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott földhasználati szerződéseket az 53. § (1) bekezdésében előírtak szerint kell a mezőgazdasági igazgatási szervhez benyújtani.

81. § (1) A mezőgazdasági igazgatási szerv a Földforgalmi törvény 51. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott előzetes vizsgálat alatt csak a (2) bekezdésben foglalt esetekben bocsáthat ki hiánypótlást.

(2) Ha a földhasználati szerződés érvényességi feltétele a Földforgalmi törvény szerinti közeli hozzátartozói viszony fennállása, a mezőgazdasági igazgatási szerv a 32. § (1) bekezdésében meghatározott nyilatkozat becsatolására hívja fel a szerző felet. A hiánypótlásra csak egy alkalommal, 8 napos határidő kitűzésével kerülhet sor. E határidő elmulasztása esetén igazolási kérelemnek nincs helye.

(3) Az előzetes vizsgálat alatt egyéb hiányosság tekintetében hiánypótlási felhívásnak nincs helye, ez esetben a mezőgazdasági igazgatási szerv az eljárást megszünteti.

(4) Ha a (2) bekezdésben meghatározott esetben az előhaszonbérletre jogosult nem tett eleget a hiánypótlásra való felhívásnak és az erre megállapított határidő meghosszabbítását sem kérte, a mulasztó jogosultat úgy kell tekinteni, mint aki az előhaszonbérleti jogát nem gyakorolja. Erre a mulasztó jogosultat a hiánypótlási felhívásban figyelmeztetni kell.

82. § (1) A Földforgalmi törvény szerinti erdőnek minősülő földre vonatkozó haszonbérleti szerződés esetében az erdészeti hatóság a Földforgalmi törvény 51. § (5) bekezdésében

meghatározott szakhatósági állásfoglalását a mezőgazdasági igazgatási szerv megkeresésének beérkezését követő 8 napon belül adja ki. Az erdészeti hatóság a haszonbérelőnek, illetve az elfogadó jognyilatkozatot tevő előhaszonbérelőnek, valamint más földhasználónak az erdőgazdálkodói alkalmasságát állapítja meg az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott feltételek szerint.

(2) Az erdészeti hatóság előzetes szakhatósági állásfoglalást adhat ki, amely a kiállításától számított 90 napig használható fel.

83. § A földhasználati szerződés jóváhagyása esetén a mezőgazdasági igazgatási szerv a szerződés két eredeti példányát látja el jóváhagyó záradékkal és azt a szerző fél részére a jóváhagyását tartalmazó határozatával egyidejűleg küldi meg.

84. § A földhasználati szerződés hatósági jóváhagyása iránti eljárásban nem kell alkalmazni a 27. § (4) bekezdését, a 35. §-t és a 37. § (1) bekezdését.

XII. FEJEZET

A SZERZÉSI KORLÁTOZÁSOK HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSÉRE ÉS A FÖLD KÉNYSZERHASZNOSÍTÁSBA ADÁSÁRA, VALAMINT A KÉNYSZERHASZNOSÍTÓRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

85. § A Földforgalmi törvény V. Fejezetében meghatározott hatósági ellenőrzés során – a Földforgalmi törvényben és az e törvényben foglalt eltérésekkel – a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni.

86. § A hatósági ellenőrzés során a 28. §-ban, a 29. §-ban, és a 36. § (1) bekezdés *a*) pontjában foglaltak megfelelően alkalmazandók.

87. § A hatósági ellenőrzés céljából vezetett, a Ket. 94. §-ában előírt nyilvántartásban, az ott előírt adatokat

a) a tulajdonszerzés ellenőrzése esetén a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésének évét követő 5 évig,

b) a földhasználati jogosultság megszerzésének ellenőrzése esetén a földhasználat időtartama lejártá évének a végéig

kezeli a mezőgazdasági igazgatási szerv.

88. § (1) A mezőgazdasági igazgatási szerv a hatósági ellenőrzés során jogosult

a) az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó iratokba és más dokumentumokba, elektronikus adathordozón tárolt adatokba – a jogszabályokban meghatározott adat- és titokvédelmi előírások betartásával – betekinteni, azokról másolatot, kivonatot, illetve tanúsítványt készíttetni,

b) a szerző féltől írásban vagy szóban felvilágosítást, tájékoztatást, információt, nyilatkozatot kérni.

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv a hatósági ellenőrzés során köteles

a) jogait oly módon gyakorolni, hogy a szerző fél tevékenységét a lehető legkisebb mértékben zavarja,

b) az ellenőrzés megkezdéséről a szerző felet az ellenőrzés megkezdése előtt legalább 8 nappal tájékoztatni, és a mezőgazdasági igazgatási szerv részéről az ellenőrzést végző a megbízólevelét az ellenőrzés megkezdésekor bemutatni,

c) megállapításait tényszerűen, a valóságnak megfelelően ellenőrzési jegyzőkönyvbe foglalni és azt az ellenőrzést követően 8 napon belül a szerző féllel közölni.

(3) A szerző fél jogosult

a) az ellenőrzést végző személytől személyazonosságának bizonyítására alkalmas okiratot, illetve megbízólevelének bemutatását kérni, ennek hiányában az együttműködést megtagadni,

b) a helyszíni ellenőrzésnél jelen lenni,

c) az ellenőrzés megállapításait megismerni, a jegyzőkönyvre – annak vele való közlésétől számított 8 napon belül – észrevételt tenni.

(4) A szerző fél köteles

a) az ellenőrzés végrehajtását elősegíteni, abban együttműködni,

b) az ellenőrzést végző részére szóban vagy – az ellenőrzést végző kérésére – írásban a kért tájékoztatást, felvilágosítást, nyilatkozatot megadni, a dokumentációba a betekintést biztosítani,

c) az ellenőrzést végző kérésére a rendelkezésre bocsátott dokumentáció teljességéről nyilatkozni,

d) az ellenőrzés zavartalan elvégzéséhez szükséges egyéb feltételeket megteremteni.

89. § (1) A Földforgalmi törvény 60. § (1)–(3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell az elő- és visszavásárlási jog, valamint a vételi jog, illetve az eladási jog alapításáról szóló szerződésekre is.

(2) Azon földhasználati szerződés tárgyát képező föld tekintetében, amelynek a használatba vételével a földhasználó megsérti a föld használati jogosultságának megszerzésére vonatkozó törvényi rendelkezéseket, a földhasználónak a szerződés tárgyát képező föld használata után a jogsértő állapot fennállásának időtartama alatt, a jogsértéssel érintett földterület után a részére folyósított költségvetési vagy európai uniós támogatásnak megfelelő összegű pénzüsszeget is meg kell fizetni. A fizetési kötelezettség teljesítésére a jogosulatlanul igénybe vett támogatás esetére irányadó eljárási szabályokat kell alkalmazni, azzal, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a mezőgazdasági igazgatási szervnek a föld használati jogosultságának megszerzésére vonatkozó törvényi rendelkezések megsértését megállapító döntésének a vele való közlését követően indítja meg a fizetési kötelezettség elrendelésére irányuló eljárást.

90. § A Földforgalmi törvény 64. § (1) bekezdését nem lehet alkalmazni arra a földrészletre, amely az ingatlan-nyilvántartás szerint a település zártkertjében fekszik, és azt a települési önkormányzat a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén szociális földprogram vagy mezőgazdasági tevékenység végzése céljából közfoglalkoztatási program működtetése céljából kijelölte.

91. § (1) A Földforgalmi törvény 64. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén a mezőgazdasági igazgatási szerv határozattal jelöli ki kényszerhasznosítóként azt, a föld fekvése szerinti településen földet használó, nyilvántartásba vett földművest vagy mezőgazdasági termelőszervezetet, akinek vagy amelynek kényszerhasznosítóként való jelentkezésének ténye a nyilvántartásban szerepel.

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv évente január 31-ig egy alkalommal hirdetményt tesz közzé annak érdekében, hogy kényszerhasznosítóként történő kijelölésre a földművesek vagy mezőgazdasági termelőszervezetek kérelmet nyújthassanak be. A hirdetményt a mezőgazdasági igazgatási szerv honlapján és a székhelyén, az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségben kell közzétenni. A hirdetménynek tartalmaznia kell

a) a kényszerhasznosításnak a Földforgalmi törvényben előírt célját, és a kényszerhasznosító kötelezettségeit, ide értve azt is, hogy a kényszerhasznosítónak a kényszerhasznosításba adott föld hasznosításából származó bevételeiről és kiadásairól el kell számolnia a mezőgazdasági igazgatási szerv részére,

b) az arra vonatkozó figyelemfelhívást, hogy a kérelmet a hirdetmény közzétételétől számított 30 napon belül lehet benyújtani.

(3) A hirdetmény közzétételének napja a hirdetménynek a mezőgazdasági igazgatási szerv hirdetőtáblájára való kifüggesztés napja.

(4) A mezőgazdasági igazgatási szerv a határidőben kérelmet előterjesztő földművesek és mezőgazdasági termelőszervezetek adatait – a kérelem benyújtásának határideje lejártát követő 15 napon belül – összesíti, és a kényszerhasznosítóként jelentkezés tényét a XIV. Fejezetben meghatározott nyilvántartásba a földműves, illetve a mezőgazdasági termelőszervezet adatai között feltünteti.

(5) Ha a Földforgalmi törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén a földnek a kényszerhasznosításba adásáról kell döntenie, a nyilvántartott kérelmezők közül a (6)–(9) bekezdésben meghatározott sorrend alapján kell a kényszerhasznosítót kiválasztani.

(6) A nyilvántartott kérelmezők közül kényszerhasznosítóként

a) azt a földművest kell kiválasztani, akinek

aa) a használatában álló föld a Földforgalmi törvény szerint szomszédos a kényszerhasznosításba adásra kijelölt földdel;

ab) a mezőgazdasági üzemközpontja legalább 3 éve azon a településen van, amelynek közigazgatási területén a kényszerhasznosításba adásra kijelölt föld fekszik;

b) azt a mezőgazdasági termelőszervezetet kell kiválasztani, amelynek

ba) a használatában álló föld a Földforgalmi törvény szerint szomszédos a kényszerhasznosításba adásra kijelölt földdel;

bb) a mezőgazdasági üzemközpontja legalább 3 éve azon a településen van, amelynek közigazgatási területén a kényszerhasznosításba adásra kijelölt föld fekszik.

(7) A (6) bekezdésben meghatározottakat megelőzi a szántó, rét, legelő (gyep) vagy fásított terület művelési ágban nyilvántartott és kényszerhasznosításba adásra kijelölt föld esetén a (6) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontjában foglalt feltételeknek megfelelő, olyan nyilvántartott kérelmező földműves vagy a (6) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontjában foglalt feltételeknek megfelelő olyan nyilvántartott kérelmező mezőgazdasági termelőszervezet, aki vagy amely a föld fekvése szerinti településen – a Földforgalmi törvény 64. § (1) bekezdésében meghatározott 6 hónapos időtartam lejártának napját megelőzően – legalább 1 éve állattartó telepet üzemeltet.

(8) Közös tulajdonban álló föld esetében a (6) és a (7) bekezdésben meghatározottakat megelőzi a nyilvántartott kérelmező tulajdonostárs.

(9) A (6)–(8) bekezdésben meghatározott csoportokon belüli földművesek közül kényszerhasznosítóként való kiválasztás sorrendje a következő:

a) a családi gazdálkodó, illetve gazdálkodó család tagja,

b) fiatal földműves,

c) pályakezdő gazdálkodó.

(10) Ha több, azonos ranghelyen álló nyilvántartott kérelmezőt lehetne kényszerhasznosítóként kijelölni, a mezőgazdasági igazgatási szerv a helyi földbizottság javaslatának figyelembevételével választja ki az azonos ranghelyen álló nyilvántartott kérelmezők közül a föld kényszerhasznosítóját.

(11) Ha a (10) bekezdésben meghatározott esetben a helyi földbizottság a mezőgazdasági igazgatási szerv megkeresésére 15 napon belül nem nyilatkozik, a mezőgazdasági igazgatási szerv dönt az azonos ranghelyen álló nyilvántartott kérelmezők közül a kényszerhasznosító kijelöléséről.

92. § A kényszerhasznosító minden év október 31-ig a mezőgazdasági igazgatási szerv részére a bevételeiről, kiadásairól elszámolást készít. Kiadásai között az indokolt és igazolt költségeket, bevételként a kapott támogatás összegét is el kell számolnia. Ha bevételei a kiadásait meghaladják, a különbözet a kényszerhasznosító nyeresége.

XIII. FEJEZET

FÖLDHASZNÁLATI NYILVÁNTARTÁS

93. § A földhasználati nyilvántartás az érintett föld használatával kapcsolatban bejegyzett adatokra vonatkozóan – a természetes személyazonosító és laccím-azonosító adatok, valamint a gazdálkodó szervezetek esetében az azonosító adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

94. § (1) Az ingatlanügyi hatóság az illetékességi területéhez tartozó földek – ide nem értve az erdő művelési ágban nyilvántartott földrészleteket – használatáról és a földhasználókról a közhiteles ingatlan-nyilvántartás adataira épülő, de attól elkülönülő, önálló nyilvántartást vezet. A földhasználati nyilvántartás tartalmazza

a) a földrészlet ingatlan-nyilvántartási adatait;

b) a földrészlet (alrészlet) vagy földrészletek természetes személy földhasználójának

ba) természetes személyazonosító adatait,

bb) lakcímét,

bc) állampolgárságát,

*bd)*²⁵ a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá tartozó természetes személyek esetében a személyi azonosítóját;

c) a földrészlet (alrészlet) vagy földrészletek gazdálkodó szervezet földhasználójának

ca) megnevezését,

cb) székhelyét (telephelyét),

cc) a statisztikáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezet esetében a statisztikai azonosítóját,

cd) a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény hatálya alá tartozó cég esetében a cégjegyzékszámot;

d) a használat jogcímét;

e) a használat időtartamát, határozatlan időtartamú földhasználat esetén ennek tényét.

(2) A számítógépes földhasználati nyilvántartási rendszer kezelése, működtetése – függetlenül annak tényleges elhelyezésétől – a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv feladatkörébe tartozik.

(3) Az ingatlanügyi hatóság az (1) bekezdés *b)* pont *ba)*–*bd)* alpontjában, valamint *c)* pont *ca)*–*cd)* alpontjában meghatározott adatokat a földhasználati nyilvántartás vezetésével kapcsolatos feladatai ellátásával összefüggésben jogosult kezelni.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt adatok közül a személyi azonosítót a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló törvény rendelkezései szerint kell kezelni. Az (1) bekezdés *b)* pont *bc)* és *bd)* alpontjában, valamint *c)* pont *cc)* és *cd)* alpontjában foglalt adatok a földhasználati nyilvántartásból szolgáltatatható földhasználati lap másolaton, a földhasználati összesítőn, továbbá a földhasználati nyilvántartás okirattárából kiadott másolatokon nem tüntethetők fel.

(5) Az ingatlanügyi hatóság a személyiadat- és lakcímnyilvántartás szerveitől személyi azonosító vagy természetes személyazonosító adatok alapján a természetes személy földhasználók azonosításához igényelhet adatot.

(6) A földhasználó által bejelentett azonosító adatokat az ingatlanügyi hatóság a személyiadat- és lakcímnyilvántartás, illetve a cégnyilvántartás adataiból ellenőrizheti.

95. § (1) A földhasználó a használatot annak megkezdésétől számított 30 napon belül köteles az ingatlanügyi hatósághoz nyilvántartásbavétel céljából bejelenteni. Ha a használat részesművelési szerződés alapján jött létre, a bejelentési kötelezettség a részesművelési szerződésben meghatározott, a szerződő felek közül kijelölt képviselőt terheli.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott földhasználati bejelentést az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott formanyomtatványon (a továbbiakban: bejelentési adatlap) kell teljesíteni, amelyhez a (3) bekezdésben meghatározott okiratot kell csatolni, kivéve, ha a tulajdonos vagy a tulajdonosi joggyakorló szervezet, illetve az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett hasznélvezet vagy vagyonkezelői jog fennállása esetén a hasznélvező vagy a vagyonkezelő a földhasználó.

(3) A bejelentési adatlaphoz csatolni kell

a) a hatósági jóváhagyáshoz kötött földhasználati szerződés esetén a szerződésnek a jóváhagyó záradékával ellátott egyik eredeti példányát vagy annak a mezőgazdasági igazgatási szerv, illetve a közjegyző által hitelesített másolatát,

b) a hatósági jóváhagyáshoz nem kötött földhasználati szerződés esetén a szerződés eredeti példányát vagy annak közjegyző által hitelesített másolatát,

c) közös tulajdonban álló föld használata esetén a 71. §-ban meghatározott használati megosztásról szóló megállapodás eredeti példányát vagy annak közjegyző által hitelesített másolatát, vagy a 76. §-ban meghatározott sorsolás eredményéről szóló jegyzőkönyv eredeti vagy hitelesített másolatát és az ezekhez – szükség esetén – csatolt térképi kimutatást.

(4) A (3) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a földhasználó, részesművelés esetén a képviselő (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: földhasználó) a bejelentési adatlapon köteles nyilatkozni arról, hogy a földhasználata a törvényben meghatározott korlátozásokat nem sérti.

(5) A földhasználó a 94. § (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott adataiban, valamint a használatban bekövetkezett, az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott változásokat – ideértve a használat megszűnését is – 30 napon belül köteles az ingatlanügyi hatósághoz bejelenteni az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott formanyomtatványon (a továbbiakban: változás-bejelentési adatlap).

(6) A földhasználati nyilvántartási eljárás a (2) és az (5) bekezdésben meghatározott földhasználati bejelentési és a változás-bejelentési (a továbbiakban együtt: bejelentési) adatlapnak, valamint a (3) bekezdésben meghatározott okiratoknak az ingatlanügyi hatósághoz való benyújtásával indul meg. A földhasználati nyilvántartási eljárásban az ügyintézési határidő 30 nap.

(7) A Ket.-ben meghatározott közreműködő hatóság az eljárásban nem vehet részt.

(8) Az ingatlanügyi hatóság a bejelentést elmulasztó földhasználót legfeljebb 30 napos határidő megállapításával írásban felszólítja a bejelentési kötelezettsége teljesítésére. Ha a földhasználó határidőben nem tesz eleget a felszólításnak, az ingatlanügyi hatóság földhasználati bírsággal sújtja, aminek mértéke a föld ingatlan-nyilvántartás szerinti aranykorona (a továbbiakban: AK) értékének ezerszerese, azzal, hogy nem lehet kevesebb a behajtható köztartozás legkisebb összegénél.

(9) A föld elkülönített közös használata esetében, illetve a közös tulajdonban álló föld esetében a (8) bekezdés szerinti bírság megfizetésére a mulasztó földhasználók, illetve a tulajdonostársak egyetemlegesen kötelezhetők.

(10) A bíróság kiszabásával egyidejűleg az ingatlanügyi hatóság – határidő megjelölésével – a bejelentés pótlására szólítja fel a mulasztó földhasználót. A határozatban előírt határidő elmulasztása esetén – újabb határidő megjelölésével – a bíróságot ismételten ki kell szabni.

(11) Ha a földhasználó személyére vonatkozó bejelentés nem érkezett, a (12) és (13) bekezdésben meghatározott eltéréssel földhasználónak a 45. § (2) bekezdésében meghatározott személyt vagy szervezetet kell tekinteni.

(12) Ha a közös tulajdonban álló föld esetében a föld egy meghatározott részére a használati megosztásról szóló megállapodás szerint a tulajdonostárs vagy több tulajdonostárs (ide értve a haszonélvezőt is), illetve a földhasználati szerződés alapján harmadik személy bejelentette a földhasználatát, a földnek a bejelentéssel nem érintett területe tekintetében a használati megosztásról szóló megállapodás szerint kijelölt, de a bejelentést elmulasztó tulajdonostársat vagy tulajdonostársakat – ideértve a haszonélvezőt is – kell földhasználónak tekinteni.

(13) Ha a közös tulajdonban álló föld esetében a 76. §-ban meghatározott sorsolás útján kerül megállapításra a használati rend, földhasználati bejelentés hiányában a sorsolásról szóló jegyzőkönyvben szereplő tulajdonostársat vagy tulajdonostársakat – ideértve a haszonélvezőt is – kell földhasználónak tekinteni.

(14) A (11)–(13) bekezdésben meghatározottak alapján nincs helye a földhasználat hivatalból történő bejegyzésének.

96. § A földhasználati nyilvántartási eljárás mentes az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól.

97. § (1) A földhasználati nyilvántartásból törölt adatokat, valamint a törlésre vonatkozó határozat számát, amelynek alapján a törlés alapjául szolgáló okirat az okirattárból visszakereshető, a földhasználati nyilvántartási adatbázisban kell tárolni. A törölt adatokat a törlést követően tíz évig a föld használatának átengedésével kapcsolatos jogügyletek, a földhasználót terhelő kötelezettségek vizsgálata, valamint a földhasználót megillető támogatások igénybevételeinek ellenőrzése céljából meg kell őrizni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti törölt adat átadására az ott meghatározott adatkezelési célból, törvény által meghatározott esetben a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, az adóhatóság, a mezőgazdasági igazgatási szerv és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv részére kerülhet sor.

(3) A földhasználati nyilvántartás okirattárában lévő okiratokra, valamint a törölt adatok állományára a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló törvény rendelkezései megfelelően alkalmazandóak.

98. § A 95. § (3) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetben, ha a csatolt okiratok és a rendelkezésre álló adatok alapján feltételezhető, hogy a szerződés – részben vagy egészben – jogszállóba ütközik, az ingatlanügyi hatóság értesíti az ügyészt.

99. § (1) Az ingatlanügyi hatóság az általa vezetett földhasználati nyilvántartásból e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott,

a) a 94. § (1) bekezdésében foglalt adatokat is tartalmazó földhasználati lap másolatot,

b) a (2) bekezdés szerinti földhasználati összesítőt

szolgáltat.

(1a)²⁶ A földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv az általa üzemeltetett földhasználati nyilvántartás adatbázisából – a földügyért felelős miniszter által jóváhagyott egyedi megállapodás alapján – adatfeldolgozási tevékenységet igénylő esetekben

a) hatóság részére hatósági ellenőrzése teljesítéséhez,

b) mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv részére költségvetési vagy európai uniós támogatás igényléséhez szükséges feltételek teljesítésének megállapításához,

c) országos statisztikai célú adatgyűjtéshez, vagy

d) több ingatlanügyi hatóság illetékességi területére kiterjedő adatigénylés esetén

elektronikus dokumentumként elektronikusan feldolgozható formában adatot szolgáltat.

(1b)²⁷ Az (1a) bekezdés c) és d) pontja szerinti célból bárki igényelhet adatszolgáltatást, ha a kérelmében igazolja, hogy az adatok megismerése jogszabályban meghatározott feladata ellátásának teljesítéséhez szükséges.

(1c)²⁸ Az (1a) bekezdésben meghatározott elektronikus dokumentum az (1a) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatás iránti igény célhoz kötöttségétől függően a földhasználati lap másolaton megjeleníthető adatokat tartalmazhatja. Az elektronikus dokumentum nem tartalmazhatja a 94. § (1) bekezdés b) pont bc) és bd) alpontjában, valamint c) pont cc) és cd) alpontjában foglalt adatokat.

(1d)²⁹ Az egyedi megállapodásnak tartalmaznia kell az adatfeldolgozási tevékenység meghatározását, az elektronikus dokumentum adattartalmát, formátumát, valamint az adatszolgáltatás teljesítésének a határidejét és az ellenszolgáltatás mértékét, illetve az ingyenességét.

(2) A földhasználati nyilvántartás adatbázisából a földhasználó által az ország területén használt valamennyi földterület területnagyságát és AK-értékét, valamint a földhasználat jogcímét tartalmazó földhasználati összesítő állítható ki a nyilvántartásnak a 94. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontjában, valamint c) pont cc) és cd) alpontjában foglalt azonosító adatai alapján.

(3) A földhasználati lap másolat szolgáltatását bárki igényelheti.

(4) A földhasználati összesítő igénylésére jogosult

a) a földhasználó a saját használatában lévő területekről,

b) az ingatlanügyi hatóság,

c) a Földforgalmi törvényben és e törvényben meghatározott célból a hatáskörébe, illetve feladatkörébe tartozó ügy elbírálása érdekében a mezőgazdasági igazgatási szerv,

d) a hatáskörében eljáró ügyész és bíróság,

e) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatások folyósításával, nyilvántartásával és ellenőrzésével összefüggésben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv.

(5) A földhasználati lap másolat szolgáltatása díjmentes

a) a hatóság megkeresésére annak hivatalból indított eljárásához,

b) a kisajátítási eljáráshoz,

c) a közérdekű bejelentés és panasz elbírálásához,

d) bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság, közjegyző és bírósági végrehajtó részére jogszabályban meghatározott feladatai ellátásához,

e) mezőgazdasági igazgatási szerv részére a (4) bekezdés c) pontjában meghatározott feladatai ellátásához.

(6) A földhasználati összesítő szolgáltatása díjmentes a (4) bekezdés b)–d) pontjában meghatározottak részére.

(7) A földhasználati lap másolatának és a földhasználati összesítő részletes adattartalmát, valamint azok szolgáltatásának módját az e törvény végrehajtására kiadott rendelet tartalmazza.

(8) A földhasználati nyilvántartással kapcsolatos adatfeldolgozási feladatok ellátásával az ingatlanügyi hatóság csak államigazgatási szervet vagy az állam 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezetet bízhat meg.

(9) A föld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló szerződések feltárása érdekében az ingatlanügyi hatóság a földhasználati nyilvántartási adatbázisban a jogellenes jogügyletekben részt vevő felek személyének, illetve a szerzési korlát túllépésének megállapításához szükséges adatkezelést végezhet.

XIV. FEJEZET

A FÖLDMŰVESEK, A MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐSZERVEZETEK ÉS A MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMKÖZPONTOK NYILVÁNTARTÁSA

100. § (1) A föld tulajdonjoga vagy a földhasználati jogosultság megszerzésének a hatósági jóváhagyása iránti eljárásban, továbbá a szerzési korlátozások hatósági ellenőrzése során, az e feladatkörébe tartozó ügy elbírálása, ellenőrzése érdekében a mezőgazdasági igazgatási szerv a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről és a mezőgazdasági üzemközpontokról nyilvántartást vezet, amely – a természetes személyazonosító és lakcím-azonosító adatok, valamint a gazdálkodó szervezetek esetében az azonosító adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2) A nyilvántartásbavétel iránti eljárás a földműves, illetve a mezőgazdasági termelőszervezet kérelmére indul.

(3)³⁰ A nyilvántartás tartalmazza

a) a földműves

aa) természetes személyazonosító adatait,

ab) állampolgárságát,

ac) lakcímét,

ad) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá tartozó természetes személyes esetében a személyi azonosítóját,

ae) mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettség esetén az ezt igazoló okirat számát,

af) az *ae)* alpontban foglaltak hiányában az arra való utalást, hogy a Földforgalmi törvény 5. § 7. pont *a)* vagy *b)* pontja szerint végzi az ott meghatározott tevékenységet,

ag) kényszerhasznosítóként való jelentkezésének tényét;

b) a mezőgazdasági termelőszervezet

ba) megnevezését,

bb) – a statisztikáról szóló törvény hatálya alá tartozása esetében – statisztikai azonosítóját,

bc) – a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény hatálya alá tartozása esetében – cégjegyzékszámát,

bd) székhelyét (telephelyét, fióktelepét),

be) a Földforgalmi törvény 5. § 19. pont *a)* pont *ac)* alpontjában, valamint 26. pont *c)* pontjában meghatározott vezető tisztségviselőjének vagy cégvezetőjének

1. természetes személyazonosító adatait,

2. állampolgárságát,

3. lakóhelyét,

4. a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá tartozó természetes személyek esetében a személyi azonosítóját, és

5. a mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettsége esetén az ezt igazoló okirat számát, vagy

6. az 5. pontban foglaltak hiányában a 3 éves üzemi gyakorlat fennállásának a tényét,

bf) újonnan alapított mezőgazdasági termelőszervezet-jellege esetén az erre való utalást,

bg) kényszerhasznosítóként való jelentkezésének tényét;

c) a mezőgazdasági üzemközpont esetén

ca) az üzemközpont fekvése szerinti ingatlan helyrajzi számát, a fekvése szerinti településnek, és az ingatlan fekvésének a megjelölését,

cb) azt, hogy a földművesnek, illetve a mezőgazdasági termelőszervezetnek az ingatlanon tulajdonjoga, haszonélvezeti joga, vagyonkezelői joga, vagy használati joga áll fenn, és

cc) a *cb)* alpont szerinti jogosultság megszerzésének kezdő időpontját.

(4)³¹ A nyilvántartásba bejegyzett természetes személy és gazdálkodó szervezet azonosításához a mezőgazdasági igazgatási szerv jogosult kezelni

a) a természetes személy ügyfélnek a (3) bekezdés *a)* pont *aa)–ad)* alpontjában, a *b)* pont *be)* alpontja 1–4. alpontjaiban meghatározott adatait,

b) a gazdálkodó szervezet ügyfélnek a (3) bekezdés *b)* pont *ba)–bd)* alpontjában meghatározott adatait.

(4a)³² A (3) bekezdés *a)* pont *ad)* alpontjában, valamint a *b)* pont *bb)–bc)* alpontjában és a *be)* alpont 4. alpontjában foglalt adatok a nyilvántartásból szolgáltatatható másolaton, továbbá a nyilvántartás okirattárából kiadott másolatokon nem tüntethető fel.

(5)³³ A mezőgazdasági igazgatási szerv a nyilvántartás számítógépes adatbázisából papír alapú vagy elektronikus másolattal díj- és illetékmentesen szolgáltat adatot. Elektronikus másolat a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszer szolgáltatásaira az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvényben meghatározott jogosultak részére, adatátviteli vonalon keresztül szolgáltatatható. Ez esetben a jogosultnak a szolgáltatás igénybevételekor meg kell jelölni a feladata ellátására vonatkozó pontos jogszabályhelyet és annak az ügyiratnak a számát, amely elintézéséhez az adatszolgáltatást kéri.

(6) A mezőgazdasági igazgatási szerv a (4) bekezdés szerinti adatokat a nyilvántartásból való törlés évét követő ötödik év végéig jogosult kezelni.

(7)³⁴ A mezőgazdasági igazgatási szerv az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban lévő adatokat a földhivatali információs rendszerben kezeli.

100/A. §³⁵ A nyilvántartási eljárás díj- és illetékmentes eljárás.

XV. FEJEZET

A HELYI FÖLDBIZOTTSÁG

101. § A Földforgalmi törvény 68. § (1) bekezdésében a települési önkormányzat közigazgatási területén földet használó, földművesnek, illetve mezőgazdasági termelőszervezetnek nem minősülő más természetes és jogi személy alatt a Földforgalmi törvény 40. § (3) és (4) bekezdésében meghatározottakat kell érteni.

102. § (1) A helyi földbizottságról és annak tagjairól a jegyző nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

*a)*³⁶ a természetes személy tag, valamint a mezőgazdasági termelőszervezet tag, továbbá a Földforgalmi törvény 40. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott köznevelési vagy felsőoktatási intézmény, bevett egyház vagy annak belső egyházi jogi személye képviselőjében eljáró személy

aa) természetes személyazonosító adatait,

ab) állampolgárságát,

ac) lakcímét;

*b)*³⁷ a mezőgazdasági termelőszervezet tag megnevezését, székhelyét és telephelyét, valamint az *a)* pontban foglalt köznevelési vagy felsőoktatási intézmény, bevett egyház vagy annak belső egyházi jogi személye megnevezését és székhelyét;

c) a tagság kezdő és a lejáratú időpontját;

d) a helyi földbizottság elnökének megjelölését az *a)* pontban szereplő azon tag esetében, akit a tagok maguk közül elnökként választottak;

e) a helyi földbizottság értesítési címét;

f) a 103. §-ban meghatározott esetben a működésképtelenség tényét.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt adatok közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek. A jegyző haladéktalanul törli a nyilvántartásból azt a személyt, akinek a tagsági viszonya bármely okból megszűnt.

(3) A jegyző a mezőgazdasági igazgatási szerv részére e törvényben meghatározott feladatai ellátása céljából hozzáférést biztosít az (1) bekezdés szerinti nyilvántartáshoz.

(4) A helyi földbizottság, illetve annak tagja a Földforgalmi törvény 23. § (5) és (6) bekezdése és e törvény alapján megismert személyes adatokat tartalmazó iratokat köteles zártan kezelni, azokat kizárólag e törvényben meghatározott feladata ellátása céljából, legfeljebb a mezőgazdasági igazgatási szerv döntésének a részére való közléséig kezelheti. Az e bekezdés szerinti iratokba más személy vagy szerv részére nem engedhet betekintést, továbbá azokat nem hozhatja nyilvánosságra, és – a Földforgalmi törvény 30. § (4) bekezdésében meghatározott eset kivételével – nem továbbíthatja.

103. § (1) Ha a településen 2014. május 1-jéig a helyi földbizottság tagjainak megválasztására nem kerül sor vagy a megválasztott helyi földbizottság működésképtelen, a mezőgazdasági igazgatási szerv a föld tulajdonjoga megszerzésének a hatósági jóváhagyása iránti eljárásban a Kamarának a föld fekvése szerinti területi szervét keresi meg állásfoglalás kiadása céljából. A helyi földbizottság működésképtelen, ha a feladatainak ellátását a tagjainak megválasztásától számított 30 napon belül nem kezdi meg vagy 30 napot meghaladóan szünetelteti, illetve, ha a tagok száma a Földforgalmi törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott létszám alá csökken.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a Földforgalmi törvény és e törvény alkalmazása során a helyi földbizottság alatt a Kamara területi szervét kell érteni. A jegyző a 102. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásban annak tényét tünteti fel, hogy a helyi földbizottság feladatait a Kamara látja el.

103/A. §³⁸ (1) A helyi földbizottság az állásfoglalását a települési önkormányzat jegyzője annak kézhezvételét követő 3 napon belül a települési önkormányzat polgármesteri hivatala, illetve közös önkormányzati hivatal esetében a közös önkormányzati hivatal hirdetőtábláján 5 napra kifüggeszti. Az állásfoglalás ellen – a hirdetőtáblán való kifüggesztést követő 5 napon belül – az eladó, a vevő, illetve a határidőben elfogadó nyilatkozatot tevő elővásárlásra jogosult kifogást terjeszthet elő a települési önkormányzat képviselő-testületénél. A kifogást a jegyzőhöz kell benyújtani. A kifogás

benyújtásáról és annak időpontjáról a jegyző haladéktalanul értesíti a mezőgazdasági igazgatási szervet.

(2) A képviselő-testület megváltoztatja a kifogással érintett állásfoglalást, ha annak kiadására a Földforgalmi törvény 23–25. §-a megsértésével került sor, egyébként a kifogást elutasítja. Az elkésett kifogást a képviselő-testület érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A képviselő-testület a kifogást 15 napon belül zárt ülésen bírálja el. A képviselő-testület a döntését jegyző útján közli a helyi földbizottsággal, a kifogást tevővel és a mezőgazdasági igazgatási szervvel.

(3) Kifogás benyújtása esetén e törvény és a Földforgalmi törvény alkalmazásában a helyi földbizottság állásfoglalásának közlésétől számított határidők a képviselő-testület döntése közlésétől számítandók.

103/B. §³⁹ (1) A helyi földbizottság felett a fővárosi és megyei kormányhivatal törvényességi felügyeletet gyakorol.

(2) A fővárosi és megyei kormányhivatal törvényességi felügyeleti jogkörében ellenőrzi, hogy a helyi földbizottság

a) működésével kapcsolatos belső szabályzatai megfelelnek-e a jogszabályoknak,

b) működése, határozatai megfelelnek-e a jogszabályoknak és a belső szabályzatainak.

(3) Ha a törvényességi felügyeleti jogkör gyakorlása során a fővárosi és megyei kormányhivatal törvényt sértést észlel, megfelelő határidő megjelölésével – a jegyző útján – felhívja a helyi földbizottságot a törvényesség helyreállítására.

(4) Ha a helyi földbizottság működésképtelen vagy a működésképtelenné válás közvetlen veszélye fenyeget, a fővárosi és megyei kormányhivatal megfelelő határidő megjelölésével felhívja a helyi földbizottságot, hogy állítsa helyre a törvényes működését, továbbá felhívja a jegyzőt, hogy a helyi földbizottság ülését hívja össze.

103/C. §⁴⁰ Ha a jegyző arról értesíti a fővárosi és megyei kormányhivaltat, hogy a 103/B. § (4) bekezdése szerinti felhívásban megszabott határidő eredménytelenül járt le, a fővárosi és megyei kormányhivatal felhívja a mezőgazdasági igazgatási szervet, hogy a 103. § (1) bekezdése szerint járjon el.

XVI. FEJEZET

FELHATALMAZÓ RENDELKEZÉSEK

104. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a családi gazdaságok létrehozására, nyilvántartásba vételére és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályokat,

b) a földhasználati nyilvántartás részletes szabályait,

c) a közös tulajdonban álló föld használati rendjének hatósági úton történő kijelölésére vonatkozó szabályokat,

d) a földművelésügyi igazgatási szerv kijelölését,

e) az ingatlanügyi hatóság vagy hatóságok illetékességi területét,

f)⁴¹ a biztonsági okmányért fizetendő díj mértékét, valamint a biztonsági okmány kezelésével, felhasználásával, visszaszolgáltatásával összefüggésben kiszabható bírság mértékét és megfizetésének szabályait⁴²

rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a földügyért felelős miniszter, hogy

a) az átlagos állatsűrűség megállapításának szabályait,⁴³

b) a földhasználati nyilvántartásból való adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjainak mértékét, a díj befizetésére, kezelésére, nyilvántartására és felhasználására vonatkozó szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben

rendeletben állapítsa meg.

XVII. FEJEZET

HATÁLYBALÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK

105. § (1) E törvény – a (2)–(7) bekezdésben foglalt kivétellel – 2013. december 14-én lép hatályba.

(2) Az 1. §, a 3–5. §, az 52–56. §, a 100. §, a 104. §, a 108–119. §, a 120. § (3) bekezdése, a 122. §, a 123. §, a 126. § (1) bekezdés a), i), m) és o) pontja, a 128–130. §, a 135. § (4) bekezdése, a 136. §, a 137. §, a 139. §, a 140. § (1) bekezdése, a 141. § (1), (2) és (5) bekezdése, a 142. § (1)–(3) és (5)–(8) bekezdése, a 143–145. §, valamint a 147. § 2013. december 15-én lép hatályba.

(3)⁴⁴ A 6–7. §, a 45–51. §, az 57–99. §, a 102. § (1) és (2) bekezdése, a 126. § (1) bekezdés c), h) és j) pontja, a 130/A. §, a 131. §, a 133. § (1) bekezdése, valamint a 138. § 2014. január 1-jén lép hatályba.

(4) A 16–20. §, a 101. §, valamint a 126. § (1) bekezdés d) és e) pontja 2014. március 1-jén lép hatályba.

(5) A 2. §, a 22–26. §, valamint a 126. § (1) bekezdés g) pontja 2014. március 15-én lép hatályba.

(6)⁴⁵ A 8–15. §, a 21. §, a 27–44. §, a 102. § (3) és (4) bekezdése, a 103. §, a 120. § (1)–(2) és (4) bekezdése, a 121. §, a 124. §, a 125. §, a 126. § (1) bekezdés b), f), k), l) és n) pontja és (2) bekezdése, a 127. §, a 132. §, a 133. § (2) bekezdése, a 134. §, a 135. § (1)–(3) és (5)–(9) bekezdése, a 140. § (2) bekezdése, a 141. § (3) és (4) bekezdése, valamint a 146. § 2014. május 1-jén lép hatályba.

(7) A 142. § (4) bekezdése 2015. január 1-jén lép hatályba.

106. § (1)⁴⁶

(2)⁴⁷

107. §⁴⁸ Az 1. és 2. §, a 3–10. §, a 20. §, a 41–42. §, a 45. §, a 64–65. §, a 77. § (1) bekezdése, a 89–90. §, a 101. §, a 103–103/C. §, a 105. §, a 106. § (2) bekezdése, a 111–119. § és a 148. § az Alaptörvény P) cikk (2) bekezdése alapján, a 142. § (1)–(3) bekezdése, (7) bekezdés *a)–c)* és *f)–h)* pontja és (8) bekezdése az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

XVIII. FEJEZET

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

108. § (1)⁴⁹ A 2014. április 30-án fennálló, határozatlan időre vagy 2014. április 30-a után lejáró, határozott időtartamra nem közeli hozzátartozók között szerződéssel alapított haszonélvezeti jog továbbá használat joga 2014. május 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.

(2)⁵⁰ Semmis a föld használati jogosultságának átengedéséről szóló olyan szerződés, amelyet az (1) bekezdésben meghatározott időtartamig fennálló haszonélvezeti jog jogosultja a haszonélvezeti jog megszűnését követő időtartamra kötött.

(3)⁵¹ Az (1) bekezdésben meghatározott időtartamig fennálló haszonélvezeti jog jogosultja által a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény hatályba lépése előtt létesített, a föld használati jogosultságának átengedéséről szóló szerződés 2014. szeptember 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.

108/A. §⁵² 2014. május 5. napján minden olyan szerződés, szerződési kikötés, illetve szerződéses kötelezettségvállalás hatálya megszűnik, amely a felek rendelkezése szerint a földre vonatkozó jogszabályi tilalmak és korlátozások megszűnése esetére vagy ennek feltételével állt volna be, és egyébként nem minősül semmisnek. Az ilyen szerződésből, szerződési kikötésből, illetve kötelezettségvállalásból jogot, követelést vagy bármely más igényt érvényesíteni nem lehet. A 2014. május 5. napját követően kötött ilyen tartalmú szerződés, alkalmazott szerződési kikötés vagy vállalt kötelezettség nem lép hatályba.

109. § A közös tulajdonban álló földre a 2013. december 31-ig megkötött haszonbérleti szerződés esetében a 60. § (1) bekezdésében foglalt felmondási jog akkor illeti meg a haszonbérbeadót, illetve annak jogutódját, ha a haszonbérleti szerződés fennállása alatt a közös tulajdon megszüntetésére a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló törvény szabályai szerint került sor, és a tulajdoni hányadának megfelelő területet a közös tulajdon megszüntetésére irányuló eljárás eredményeként önálló ingatlanként kapta meg, feltéve, hogy

a) a haszonbérelő felé a felmondással egyidejűleg úgy nyilatkozik, hogy azt a szerződés megszűnésével saját maga kívánja használni, és

b) a haszonbérleti szerződés megkötéséről szóló döntésben – függetlenül a döntés meghozatalának módjától – nem vett részt, de annak hatálya kiterjedt rá.

110. § (1) Az olyan közös tulajdonban álló földet érintően, amelynek a földhasználati nyilvántartás 2014. január 1-jei állapota szerint a teljes területét egy vagy több földhasználó használja, a X. Fejezetben foglalt rendelkezéseket a bejegyzett földhasználat alapjául szolgáló szerződés vagy jogosultság megszűnését követően kell alkalmazni.

(2) Az olyan közös tulajdonban álló földrészletet érintően, amelynek a földhasználati nyilvántartás 2014. január 1-jei állapota szerint egy részét egy vagy több földhasználó használja, a X. Fejezetben

foglalt rendelkezéseket a földrészletnek a bejegyzett földhasználattal nem érintett területére is alkalmazni kell.

(3) A 2013. december 31-ig megkötött használati megosztásról szóló megállapodásokon alapuló földhasználati bejelentéseket a megállapodás létrejöttének időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell elintézni.

XIX. FEJEZET

A FÖLDHASZNÁLATI SZERZŐDÉSEKRE VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

111. § A Földforgalmi törvény 39. §-ában, 50. § (1) bekezdés *b*) pontjában, és 51–59. §-ában foglaltakat a 2014. május 1-jén vagy ezt követően közzétett (közölt) haszonbérleti szerződésre, illetve a 2014. május 1-jén vagy ezt követően megkötött, haszonbérleti szerződésnek nem minősülő földhasználati szerződésre kell alkalmazni.

112–119. §⁵³

XX. FEJEZET

MÓDOSÍTÓ ÉS HATÁLYON KÍVÜL HELYEZŐ RENDELKEZÉSEK

21. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása

120. § (1)–(2)⁵⁴

(3)⁵⁵

(4)⁵⁶

22. A tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény módosítása

121. §⁵⁷

23. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosítása

122. §⁵⁸

24. A földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosítása

123. §⁵⁹

25. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosítása

124. §⁶⁰

26. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítása

125. §⁶¹

27. A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény hatályon kívül helyezése

126. § (1) Hatályát veszti a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény

a)⁶²

b)⁶³

c)⁶⁴

d)⁶⁵

e)⁶⁶

f)⁶⁷

g)⁶⁸

h)⁶⁹

i)⁷⁰

j)⁷¹

k)⁷²

l)⁷³

m)⁷⁴

n)⁷⁵

o)⁷⁶

(2)⁷⁷

28. Az erdőbirtokossági társulatról szóló 1994. évi XLIX. törvény módosítása

127. §⁷⁸

29. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása

128. §⁷⁹

30. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása

129. §⁸⁰

31. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosítása

130. §⁸¹

130/A. §⁸²

32. A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítása

131. §⁸³

33. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosítása

132. §⁸⁴

34. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény módosítása

133. § (1)⁸⁵

(2)⁸⁶

35. A jelzalog-hitelintézetéről és a jelzaloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény módosítása

134. §⁸⁷

36. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény módosítása

135. § (1)–(3)⁸⁸

(4)⁸⁹

(5)⁹⁰

(6)–(9)⁹¹

37. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosítása

136. §⁹²

38. A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény módosítása

137. §⁹³

39. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosítása

138. §⁹⁴

40. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosítása

139. §⁹⁵

41. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosítása

140. § (1)⁹⁶

(2)⁹⁷

42. A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosítása

141. § (1) A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) 11. § (4) bekezdése a következő szöveggel lép hatályba:

„(4) Ha a hagyatéki eljárásban érdekelt gazdálkodó szervezet vagy jogi képviselővel rendelkező személy vagy szervezet vesz részt, részére az iratokat a Pp.-ben meghatározottak szerinti elektronikus úton kell kézbesíteni.”

(2) A Hetv. 23. § (2) bekezdése a következő szöveggel lép hatályba:

„(2) A leltár mellékletét képező papír alapú okiratokat a Pp.-ben meghatározottak szerinti elektronikus kézbesítésen felül postai úton kell továbbítani, ha az okirat végintézkedést tartalmaz vagy papír alapú bemutatása, megtekintése egyéb, az eljárás kimenetelét befolyásoló okból szükséges; kizárólag papír alapú megküldésre különösen akkor kerülhet sor, ha az eredetileg papír alapú iratok nagy mennyisége miatt azok digitalizálása aránytalan nehézséggel járna, vagy ha a papír alapú okirat valóságára vita van. A papír alapú megküldést a közjegyző hivatalból és az öröklésben érdekelt indítványára is elrendelheti.”

(3)–(4)⁹⁸

(5)⁹⁹

43. A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény módosítása

142. § (1)–(3)¹⁰⁰

(4)¹⁰¹

(5)–(8)¹⁰²

44. A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény módosítása

143. §¹⁰³

45. Az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény módosítása

144. §¹⁰⁴

46. A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény módosítása

145. §¹⁰⁵

47. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítása

146. §¹⁰⁶

48. A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény módosítása

147. §¹⁰⁷

49. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosítása

148. § (1) A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi törvény) 68. § (6) bekezdése a következő szöveggel lép hatályba:

„(6) A helyi földbizottság tagjainak megválasztása érdekében – az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározottak szerint – a települési önkormányzat jegyzője összehívja a helyi gazdálkodói közösség közgyűlését.”

(2) A Földforgalmi törvény a következő 70/A. §-sal kiegészülve lép hatályba:

„70/A. § E törvény egyes átmeneti szabályairól és más rendelkezéseinek alkalmazásáról külön törvény rendelkezik.”

(3) A Földforgalmi törvény

a) 16. § (3) bekezdése, 65. § (1) bekezdés a) pontja és 67. § (3) bekezdése a „földről szóló törvényben” szövegrész helyett a „mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló törvényben”,

b) 38. § (2)–(4) bekezdése a „földről szóló törvény” szövegrész helyett a „mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló törvény”,

c) 69. § (2) bekezdése a „37–44. §” szövegrész helyett a „38–44. §”,

d) 69. § (4) bekezdése a „23–36. §” szövegrész helyett a „23–37. §”

szöveggel lép hatályba.

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2013. december 2-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2013. december 12.

² A 2/A. §-t a 2014: XVI. törvény 293. § (1) bekezdése iktatta be.

³ A 2/B. §-t a 2014: XVI. törvény 293. § (1) bekezdése iktatta be.

⁴ A 2/C. §-t a 2014: XVI. törvény 293. § (1) bekezdése iktatta be.

- ⁵ Az 5. §-t a 106. § (2) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte.
- ⁶ A 6. § (1) bekezdése a 2014: XVI. törvény 293. § (22) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁷ A 7. § (1) bekezdése a 2014: XVI. törvény 293. § (22) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁸ A 13. § a 2014: XVI. törvény 293. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- ⁹ A 18. § a 2014: XVI. törvény 293. § (21) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁰ A 28. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja a 2014: XVI. törvény 293. § (21) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹¹ A 28. § (1) bekezdés b) pont bc) alpontja a 2014: XVI. törvény 293. § (21) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹² A 30. § (2) bekezdés a) pont aa) alpontja a 2014: XVI. törvény 293. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.
- ¹³ A 30. § (5) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (4) bekezdése iktatta be.
- ¹⁴ A 9/A. alcímet (44/A. §) a 2014: XVI. törvény 293. § (5) bekezdése iktatta be.
- ¹⁵ A 48. § (1) bekezdése a 2014: XVI. törvény 293. § (23) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁶ Az 52. § (2) bekezdését a 106. § (1) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte.
- ¹⁷ Az 53. § (2) bekezdését a 106. § (1) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.
- ¹⁸ Az 54. § (3) bekezdését a 106. § (1) bekezdés c) pontja hatályon kívül helyezte.
- ¹⁹ A 60. § (4) bekezdése a 2013: CCL. törvény 216. §-ával megállapított szöveg.
- ²⁰ A 60. § (5) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (6) bekezdése iktatta be.
- ²¹ A 71. § (2a) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (7) bekezdése iktatta be.
- ²² A 71. § (4) bekezdés b) pontja a 2014: XVI. törvény 293. § (23) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.
- ²³ A 71. § (12) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (8) bekezdése iktatta be.
- ²⁴ A 76. § (8) bekezdése a 2014: XVI. törvény 293. § (23) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg.
- ²⁵ A 94. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontja a 2014: XVI. törvény 293. § (23) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.

- [26](#) A 99. § (1a) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (9) bekezdése iktatta be.
- [27](#) A 99. § (1b) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (9) bekezdése iktatta be.
- [28](#) A 99. § (1c) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (9) bekezdése iktatta be.
- [29](#) A 99. § (1d) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (9) bekezdése iktatta be.
- [30](#) A 100. § (3) bekezdése a 2014: XVI. törvény 293. § (10) bekezdésével megállapított szöveg.
- [31](#) A 100. § (4) bekezdése a 2014: XVI. törvény 293. § (11) bekezdésével megállapított szöveg.
- [32](#) A 100. § (4a) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (12) bekezdése iktatta be.
- [33](#) A 100. § (5) bekezdése a 2014: XVI. törvény 293. § (13) bekezdésével megállapított szöveg.
- [34](#) A 100. § (7) bekezdése a 2013: CCL. törvény 217. §-ával megállapított szöveg.
- [35](#) A 100/A. §-t a 2014: XVI. törvény 293. § (14) bekezdése iktatta be.
- [36](#) A 102. § (1) bekezdés a) pontja a 2014: XVI. törvény 293. § (15) bekezdésével megállapított szöveg.
- [37](#) A 102. § (1) bekezdés b) pontja a 2014: XVI. törvény 293. § (15) bekezdésével megállapított szöveg.
- [38](#) A 103/A. §-t a 2014: XVI. törvény 293. § (16) bekezdése iktatta be.
- [39](#) A 103/B. §-t a 2014: XVI. törvény 293. § (16) bekezdése iktatta be.
- [40](#) A 103/C. §-t a 2014: XVI. törvény 293. § (16) bekezdése iktatta be.
- [41](#) A 104. § (1) bekezdés f) pontját a 2014: XVI. törvény 293. § (17) bekezdése iktatta be.
- [42](#) Lásd a 47/2014. (II. 26.) Korm. rendeletet.
- [43](#) Lásd az 57/2014. (IV. 30.) VM rendeletet.
- [44](#) A 105. § (3) bekezdése a 2013: CCL. törvény 220. § b) pontja szerint módosított szöveg.
- [45](#) A 105. § (6) bekezdése a 2013: CCL. törvény 221. §-a szerint módosított szöveg.
- [46](#) A 106. § (1) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [47](#) A 106. § (2) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [48](#) A 107. § a 2014: XVI. törvény 293. § (18) bekezdésével megállapított szöveg.
- [49](#) A 108. § eredeti szövegének megjelölését a 2013: CCL. törvény 218. §-a (1) bekezdésre változtatta, szövege a 2014: XVI. törvény 293. § (23) bekezdés e) pontja szerint módosított szöveg.

[50](#) A 108. § (2) bekezdését a 2013: CCL. törvény 218. §-a iktatta be, szövege a 2014: XVI. törvény 293. § (19) bekezdésével megállapított szöveg.

[51](#) A 108. § (3) bekezdését a 2014: XVI. törvény 293. § (20) bekezdése iktatta be.

[52](#) A 108/A. §-t a 2014: XVI. törvény 293. § (20) bekezdése iktatta be.

[53](#) A 112–119. §-t a 106. § (2) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.

[54](#) A 120. § (1)–(2) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[55](#) A 120. § (3) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[56](#) A 120. § (4) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[57](#) A 121. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[58](#) A 122. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[59](#) A 123. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[60](#) A 124. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[61](#) A 125. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[62](#) A 126. § (1) bekezdés a) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[63](#) A 126. § (1) bekezdés b) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[64](#) A 126. § (1) bekezdés c) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[65](#) A 126. § (1) bekezdés d) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[66](#) A 126. § (1) bekezdés e) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[67](#) A 126. § (1) bekezdés f) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[68](#) A 126. § (1) bekezdés g) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[69](#) A 126. § (1) bekezdés h) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[70](#) A 126. § (1) bekezdés i) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[71](#) A 126. § (1) bekezdés j) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[72](#) A 126. § (1) bekezdés k) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[73](#) A 126. § (1) bekezdés l) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[74](#) A 126. § (1) bekezdés m) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[75](#) A 126. § (1) bekezdés n) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[76](#) A 126. § (1) bekezdés o) pontja a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[77](#) A 126. § (2) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[78](#) A 127. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[79](#) A 128. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[80](#) A 129. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[81](#) A 130. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[82](#) A 130/A. §-t a 2013: CCL. törvény 219. §-a iktatta be, hatályát veszítette a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján.

[83](#) A 131. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[84](#) A 132. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[85](#) A 133. § (1) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[86](#) A 133. § (2) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[87](#) A 134. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[88](#) A 135. § (1)–(3) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[89](#) A 135. § (4) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[90](#) A 135. § (5) bekezdése a 2014: XV. törvény 70. § (2) bekezdése alapján nem lép hatályba.

- [91](#) A 135. § (6)–(9) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [92](#) A 136. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [93](#) A 137. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [94](#) A 138. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [95](#) A 139. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [96](#) A 140. § (1) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [97](#) A 140. § (2) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [98](#) A 141. § (3)–(4) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [99](#) A 141. § (5) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [100](#) A 142. § (1)–(3) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [101](#) A 142. § (4) bekezdése a 105. § (7) bekezdése alapján 2015. január 1-jén lép hatályba.
- [102](#) A 142. § (5)–(8) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [103](#) A 143. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [104](#) A 144. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [105](#) A 145. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [106](#) A 146. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.
- [107](#) A 147. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.